III. ÉVFOLYAM BUDAPEST, 1936 JANUÁR 1 I. SZÁM

MAGYAR RENDŐR

A MAGYAR KIRÁLYI RENDŐRSÉG SZAKLAPJA

Megjelenik 1-én és 15-én. — Előfizetés egy évre 20 P. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Andrássy út 23, III. em. — Telefon: 24-1-48

Újesztendő

Az ismerős kép minden elkövetkező év küszöbén ugyanaz: háttérben a jó öreg Szilveszter apó hantolja az óesztendőt, vele együtt eltemeti, eltakarítja annak minden csalódását és szomorú emlékét, elől pedig vidám, mosolygó arcú angyalkák vezetik elénk a reménységekkel, ígéretekkel teli újesztendőt.

Ám, ha ezek a mosolygó kis angyalok az egyik újév reggelén összegyüjtögetnék mindazt a sok kívánságot, vágyat és reményt, ami ilyenkor az ember milliói szívének titkos rekeszében gerjed, és az Úr trónusának zsámolya elé raknák, nehéz feladat elé állítanák még az égi hatalmasságokat is. Mert ezeknek az újévi kívánságoknak nincs határuk, de nincs bennük rendszer sem. Mást és mást kíván magának minden halandó, aszerint, amint a földi boldogságot kincstől, gazdagságtól, hírnévtől, dicsőségtől, előmeneteltől, az anyagi és szellemi javaknak ettől vagy attól a csoportjától várja.

A mi testületünkhöz tartozó ezreknek is megannyi ezerfelé szállnak a kívánságai, amikor a szilveszteréjszakai tizenkét óraütés ott találja bajtársainkat: a szolgálatban, a gondtalan vidámság fényes hajlékaiban épúgy, mint a hideg őrhelyen, avagy kivételesen talán a csendes családi körben — egyéniségük, helyzetük és körülményeik szerint találgatják, mit is várjanak ettől az újesztendőtől, amely talán mégis csak jobb lesz, mint a sok csalódást hozott, sivár óesztendő volt.

De akárhányfelé is szállnak az egyéni vágyak, vannak közös kívánságaink, vágyaink és reménységeink, amelyekben az újesztendő napján is egyek vagyunk. Nem kell léleklátóknak lennünk, hogy kiolvashassuk ezt a rendőrtestület nagy egészének közös vágyakban és közös várakozásokban összeforrott lelkéből, tudjuk, érezzük, hogy ezekben a kérdésekben minden magyar rendőr álláspontja egységes.

A nagy, testületi kérdések közül elsősorban a rendőrség státusrendezésére gondolunk. Arra a megoldatlan kérdésre, amely borús, nehéz felhőként takarja felettünk az eget, és előrehaladásunk legszerényebb kilátásait is. A rendőri szervezet valamennyi tagozatának többsége közvetlenül érdekelt a várvavárt állományrendezés kérdése körül, hiszen az 1936. év tavaszán nagyon sokan már a tizenharmadik esztendejébe lépnek annak, hogy az 1924. évi átmeneti rendezés óta egy és ugyanazon rendfokozatban, ugyanazon fizetési osztályban vesztegelnek.

Nem akarunk párhuzamot vonni a rendőri hivatás és egyéb szolgálati ágazatok között, amely utóbbiaknál mégis csak nagyobb százalékban történnek kinevezések, és amelyeknél majdnem kizárt dolog az egy fizetési osztályban való 12—13 éves veszteglés — de ismételten rá kell mutatnunk arra a rendkívül fontos szerepe, amelyet az állami életben a m. kir. rendőrség becsülettel, hűséggel és önfeláldozással tölt be, és amelyért nem kér mást, csupán egyenlő elbánást a hasonló fontosságú állami, elsősorban karhatalmi szervekkel.

Most az újesztendő ismét időszerűvé teszi, hogy az e kérdéshez kapcsolódó kívánságainkkal foglalkozzunk és reményünknek adjunk kifejezést a tekintetben, hogy az elkövetkező év folyamán ezek a kívánságok is napirendre kerülnek. Nem folyamodunk az újesztendőt kísérő angyalkákhoz, hiszen a mi kérdéseink megoldásához nincs szükség — természetfölötti erőkre. Est modus in rebus — mondja a latin közmondás, és mi szentül hisszük, meggyőződéssel valljuk, hogy a rendőrség státusviszonyaiban előállt bajok, zavarok és nyomasztó nehézségek emberi tudással és jóakarattal is kiküszöbölhetők lesznek. Talán szervezési, számítási vagy egyéb művelettel, talán valami áthidaló intézkedéssel, de mindenesetre megoldható, avagy elvágható ez a gordiusi csomó!

Mint a trianoni magyar sors osztályosai, nagyon jól tudjuk, hogy teljes megnyugvást csak a felszabadulás jelenthet, a tágabb határok, a régi államterület és a megnagyobbodott működési kör hoznák meg az új életlehetőségeket, az előmenetelt, a békebeli állományviszonyokat. De mai, szomorú adottságunkban is, addig is, amíg a legszebb magyar imádságban kikönyörgött víg esztendőt elhozza ránk az isteni Gondviselés, bizalommal fordulunk megértő felsőbbségünkhöz: hárítsák el hivatásunk útjából a feltorlódott akadályokat, orvosolják a rendőrtestület szervi bajait és emeljék ki minden más szolgálati ágazatnál hátrányosabb helyzetéből. Az az erkölcsi és anyagi erő, amely ezt a testületet előbbre viszi, sokszorosan meghozza gyümölcseit a belső rendben, békében és a haza boldogulásában, amelyeknek legerősebb biztosítéka a hivatása magaslatán álló rendőrség!

KRÓNIKA

Az újév megünneplése ősrégi római eredetű. Már az ókori, köztársasági Rómában szokássá vált, hogy a felszabadított rabszolgák újesztendő reggelén üdvözölték és ajándékokkal lepték meg patrónusaikat, később pedig a szabad polgárok is hasonlóképpen elöljáróikat.

A császárok idejében ez az újévi ajándékozás-divat már valóságos adózássá fejlődött, Róma minden lakója igyekezett „megadni a császárnak azt, ami a császáré“. A hírhedt Caligula, ugyanaz, aki hátaslovát konzullá nevezte ki, ezt a rendszert annyira tökéletesítette, hogy újév napján személyesen állt ki a császári palota kapuja elé, hogy ő maga gyüjtögethesse össze a rómaiak által odahordott temérdek ajándékot. Az újévi üdvözlések és ajándékozások szokását azután a keresztény világ is átvette. A frankok bajorok és a németek maradtak meg legtovább az eredeti szokás mellett, míg másutt annyi változás történt, hogy az újévi üdvözlések fenntartásával az ajándékosztogatást karácsonyra tették át.

A nyomtatott újévi üdvözletek divatja az 1800-as évek elején kapott lábra. Mint minden divat, hamarosan ez is lejárta magát. De csak egy időre. Egy 1846-ban Lipcsében megjelent német könyvben olvasom, hogy akkor újabb mozgalom indult e szokás kiküszöbölésére, de — miként az 1846-os évfolyamú író keserűen jegyzi meg — „a társadalom még mindig nem tudta magát elhatározni arra, hogy ezt a terhes szokást teljesen kiküszöbölje“. Ma 1936-ot írunk, a társadalom még mindig hű ehhez a kedves, „terhes“ szokáshoz. Újesztendő reggelén mi is szeretettel gondolunk barátainkra, bajtársainkra, sorsunk, hivatásunk osztályostársaira, és igaz szívvel kívánunk mindnyájuknak, a Magyar Rendőr nagy családjának — boldog újévet!

*

Személyes megtámadtatás címen kérek szót, mivelhogy egy kedves bajtársam levele ezúttal — krónikási minőségemben — szemrehányással illetett. Azt mondja ez a szemrehányó és számonkérő levél, hogy semmi kifogása nincs az ellen, hogy a Magyar Rendőr krónikása a külföldi lapokat olvassa és ismerteti, sőt egyenesen örült annak, amikor a Krónika nemrég beszámolt a 692 párisi rendőrtiszt és rendőr kitüntetéséről és megjegyzéseket is fűzött ehhez az eseményhez. De szomorúan látja a levélíró, hogy — a magyar lapokat elhanyagolom és nem vettem észre, hogy például legutóbb, novemberben a belügyi kormányzat alá tartozó egyéb szolgálati ágazatbeli tisztviselők közül egyszerre négyen kaptak miniszteri elismerést, köztük egyik 25 éves szolgálati évfordulója alkalmából. Ugyanakkor minálunk, rendőröknél 25—30—35 szolgálati évet betöltött, érdemes rendőrtisztviselők jubileuma, — egészen a legutóbbi időkig, — a legteljesebb titokban maradt; csak 1935. eleje óta emlékeznek meg rendszeresen a hosszú, érdemes szolgálatukat ünneplő bajtársakról a főkapitányi parancsok.

A hadsereg tisztjei — írja végül bajtársunk — 20 és 30 éves szolgálat után a számukra régóta rendszeresített szolgálati jelet kapják, mint szemmel látható, kitüntető elismerését a hosszú szolgálatnak. Sőt, hogy tovább menjek, a tűzoltók részére még I. Ferenc József királyunk, Gödöllőn kelt legfelsőbb elhatározásával alapított egy 25 éves szolgálati emlékérmet. Csak mi rendőrök... Nem olvas a krónikás magyar lapokat?...

Válaszom a következő: ezzel a kérdéssel már, mint teljesen érdektelen foglalkozhatom, mert hiszen a szolgálati évek három X-én már túl vagyok, a negyediket pedig — emberi számítás szerint — nem fogom megérni, s így elárulom, hogy igenis olvasom a magyar lapokat és nekem is fáj, valahányszor azt látom, hogy a rendőrség, egyéb, tiszteletreméltó szolgálati ágazatok mellett itt is, ott is lemarad.

Ennek nyilvánvaló oka azonban csupán az, hogy a m. kir. rendőrségnél, mint alig másfél évtizedes, új intézménynél, még nincs kiépítve az az út, amely más testületeknél és intézményeknél már hosszú idők óta az érdemek méltó elismeréséhez vezet. A vidéki kerületi főkapitányságok idején sok esetben ennek az útnak a hiánya és az ezzel járó bizonytalanság okozta, hogy ilyen irányú kezdeményezések leküzdhetetlen akadályokra találtak.

Most a krónikás a szerkesztőséghez fordult, a szerkesztőség pedig beavatott helyen érdeklődött és örömmel állapította meg, hogy az igazi érdemek méltó elismerésének a rendőri testület tagjaival szemben egyáltalán semmi akadálya nincs, sőt felsőbb helyen is megértésre és méltánylásra találnak feletteseink kezdeményezései, ha azokat a bajtársakat, akik erre minden tekintetben érdemesek, — hűséges, odaadó és eredményes szolgálatukért magasabb elismerésben kívánják részesíttetni.

*

Talán a bűnügyi lélektannal kapcsolatos az a két eset, amiről legutóbb olvastunk. Az elsőnek színhelye: a nagyváros külső negyedében egy alvilági egyszerűséggel berendezett odu, ahol a híres betörő-sztár a déli órákban éppen öltözködéshez fog, — egész éjjel kenyér után járt, — amikor bekopogtat hozzá a síma modorú, biztos fellépésű ügynök:

— «Vasat vassal» betörőszerszámgyár utazója vagyok, kedves Lopicsek mester, ajánlom legújabb, tökéletes, modern gyártmányainkat.

— Szép, szép — feleli az álmos betörő —, de, mint tudni méltóztatik, ma a mi szakmánkban is dekonjunktura van. Rosszak a viszonyok. Három bank pénzszekrényét is ki kell nyitnom addig, amíg ennek a komplett készletnek az árát megfizethetem. És akkor még miből élek?

— Annyi baj legyen, — nyugtatja meg az ügynök, — a pénz nem fontos. Legújabban mi is bevezettük a részletüzleteket s ma már biztosíthatom, hogy nem okoz különösebb gondot a tökéletes betörőszerszámok jutányos beszerzése.

Lopicsek ámul, maga is meglepődik ekkora nagy bizalmon, de az ügynök hamarosan megköti az üzletet és kijelenti, hogy a «Vasat vassal» betörőszerszámgyár még eddig egyik üzletfelében se csalódott. Biztos pénz volt valamennyi, a részletek a legpontosabban folytak be.

Ezt állapította meg egyébként a prágai rendőrség is, amely a különleges gyárat a minapában leleplezte és üzletmenetét is átvizsgálta.

Zsiványbecsület, — mondja a laikus és gondolkodik a lelki rugókon, amelyek a vagyonbiztonság esküdt ellenségét arra késztetik, hogy az így vállalt anyagi kötelezettségének a legkényesebb pontossággal feleljen meg. De másnap megint ujságot vesz a kezébe a nyájas olvasó és még érdekesebb esetnél állapodik meg.

Bécsben egy törvényszéki főtanácsos igen nagy tiszteletnek és megbecsülésnek örvendett az alvilági körökben is. Bírói szigora mellett mindenkor megnyilatkozott emberséges érzülete, akár a bűntettesekkel volt dolga, akár pedig azok hozzátartozói járultak eléje valami kéréssel. Nos hát, ezt a kitűnő bírót a minapában meglopták, egy tolvaj, tegyük hozzá, egy tájékozatlan tolvaj a főtanácsos úr télikabátját emelte el.

Amint híre terjedt az alvilágban ennek a lopási esetnek, Bécs bűnözői roppantul felháborodtak és minden zsiványbecsületet megcsúfoló aljasságnak bélyegezték a jó bíró ilyetén megkárosítását. Egyben becsületbeli kötelességnek jelentették ki az ellopott télikabát visszaszerzését.

Alvilági körökben az ilyesmi elég gyorsan megy: másnapra már meg is volt a főtanácsos úr télikabátja, sőt a felháborodott alvilág rendőrkézre juttatta az — orgazdát is.

Dupla zsiványbecsület: a népszerű bíróval szemben is, aki így mentesült a kártól, a saját szakmabelivel szemben is, aki helyett feláldozták az orgazdát.

Amerikában is akadnak «megbízható bűnözők. Tudjuk, hogy az alvilág ott

a legszervezettebb, nem kell tehát csodálkoznunk azon, hogy a newyorki gengszter-társadalom most már új módszerekkel harcol a rendőrség ellen és e módszerek egyike-másika kifejezetten a szervezet tagjainak megbízhatóságán épül.

Most például arra jött rá a newyorki rendőrség, hogy a bűnöző társadalom szabályszerű fényképnyilvántartást készített az amerikai bűnügyi hatóságok detektívjeiről s eddig nem kevesebb, mint 6000 detektív fényképe és adatai szerepelnek ebben a nyilvántartásban. Az adatok közül legértékesebbek azok, amelyek az illető detektív különleges módszerét és szokásait ismertetik.

A rendőrség elleni harchoz természetesen, mint minden harchoz: pénz, pénz és pénz kellett. Ezt a tagok «lelkiismeretesen» összeadták. Az így elkészült nyilvántartás viszont csekély használati díj ellenében minden tagnak rendelkezésére áll s még nem történt meg, hogy valamelyik tagtárs ellógott volna a díjjal, vagy elorzott volna egyetlen fényképet is a nyilvántartásból, pedig hetenkint átlag 600 fél veszi igénybe a hasznos gyűjteményt. És ez a megbízhatóság nemcsak az anyagiakban nyilvánul meg, hanem az adatok gyors, tökéletes és megbízható kiegészítésében is: a tagtársak már az egy-kétnapos változásokat pontosan átvezetik a nyilvántartásban.

Nincs kizárva, hogy az amerikai rendőrség előbb-utóbb ráteszi a kezét erre az értékes anyagra és talán még az is tanulhat a megbízható adatokból . . . **—k.—a.—**

A rendőr alakja a szépirodalomban

Irta: Dr. Vajda Árpád rendőrkapitány

A nemzetek életében a szépirodalom nagy fontossággal bír. Jelentősége az ókorban és a középkorban is elég széles és mélyreható, a könyvnyomtatás feltalálása és az újkorban történő nagy elterjedése után pedig egyre növekedő és a társadalom erkölcsi felfogásának kialakításában szinte átütő erejű.

A klasszikus ókorban a háború a múzsákat elhallgattatta, a modern világ sűrű gazdasági válságai nyomán rosszindulatú kelevényként kifakadó háborúk erre nem képesek. Az irodalom a kultúra jelen állapotában bele tud szólni a gazdasági és katonai harcba. Ha napjainkban az irodalom iránt ellanyhuló is az érdeklődés, ennek csak átmeneti okai vannak, amelyek a periodikus változásoknak a multban is tapasztalt jelenségeivel, mint törvényszerűséggel, kielégítő módon magyarázhatók.

A szépirodalom hármas eszményt gyujt fel minden élvezője lelkében: a szép, a jó és az igaz eszményét. Ugyanezt tartja magasra a nép kollektív lelkében, történelmi öntudatában, mint elérhetetlen, de követésre érdemes és arra buzdító példaképet.

A szépirodalom az eszményítésen kívül értékítéleteket is teremt, amelyek a műfaj kötetlenségénél, szabadabb formájánál fogva közvetlenebb hatásuak és maradandóbb emlékűek, mint a tudománynak a logika száraz útján elért igazabb, de dísztelenebb eredményei. Az irodalom nemcsak a nemzet elhivatottjainak erkölcsi hitvallása az emberi élet nagy kérdéseiről, de ösztönzés vagy útmutatás is az érdekelt társadalmi rétegek számára. A pergamenek és papyrusok korában a költő és író műve csak szűkkörű társaságra hatott, a középkor kódexei már nagyobb kört vontak igézetükbe, az újkor rotációs gépein nyomott könyvek pedig százezreket és százezreket tesznek hiveikké, sőt sokszor rabszolgájukká.

A rendőrség szempontjából sem lehet érdektelen, hogy a világ szépirodalma milyen véleménnyel volt és van róla. Ez a hivatás ismeretéhez hozzá is tartozik. Nyilvánvaló, hogy a rendőrségnek az irodalom ítélete kedvéért a maga, époly magas, erkölcsi céljait és azoknak elérése útjait bármilyen kis módon sem szabad megváltoztatni. Az irodalom vizsgálata úgy is csak a multra vonatkozhatik, olyan művekre, amelyeknek patinát adott az olvasók szeretete és az idő.

Ha a magyar és a világirodalom reprezentatív munkáira visszaemlékezünk, rövidesen meg kell állapítanunk — és ez a tétel ismételt revizió után is áll —, hogy olyan regény, dráma vagy vers még nem íródott meg, amely a rendőr (rendőrtiszt) alakját a mű főalakjává tette volna és amely műben a rendőri élet, a rendőri szolgálat, a rendőrnek saját magával vagy a társadalommal szemben támadt kontroverziája stb. tárgyaltatott volna. Sem az epika hömpölygő árvize, sem a dráma erdőtüze nem érintették a rendőrszigetet, amely fölött a líra pacsirtája sem zengte még énekét. Természetesen nem gyenge irodalmi kisérletezésekre, negyed-ötödrangú írók írásaira gondolunk ilyenkor. Vizsgálódásunk körébe a detektívregényeket nem vonjuk, mert az a genre kicsi. Igaz, hogy Conan Doyle, Elvestad, Gaston Leroux, Leblanc, Wallace, de főleg Quincey és Le Queux jó stiliszták voltak és éles elméjű, pompás mese-cselekményszövők, de e regények csak mulattatásra, szórakoztatásra készültek, erkölcsi alap nincs bennük, nem felelnek az élet nagy kérdései közül egyre sem s így a magasabbrangú írásművek közül maguk zárják ki magukat. Nem számithatjuk a rendőr irodalmi szerepeltetését azokban az igen kis szerepekben, ahol a színlapokból ismeretes «piaci sokaság, cigányok, udvari nép» — szerep jut osztályrészéül, még ha néhány mondatot mondat is vele a regényíró vagy a drámaköltő. Itt a szerepeltetés nem belső, lélektani okoknál fogva szükséges, hanem cselekmények lebonyolításának pusztán külső, esetleg hatásosabb, de tisztán esetleges eszköze.

Annak több oka van, hogy a rendőr alakja a magyar, sőt a világirodalomban is alig kerül az olvasó láthatárára. A leglényegesebb az, hogy a rendőrség nagyon friss intézmény. Nem követ el nagy hibát az, aki a XIX. század szülöttjének nevezi. A történelembúvár esetleg még Ábrahám városában, Urban is fölfedezi a rendőrséget, mert egy-két utalást talál rá, de tény az, hogy a rendőrség a mai értelemben vett szervezettséggel és feladatkörrel csak a francia forradalom vagy inkább I. Napoleon óta rendelkezik. Igy létezése előtt nem lehetett probléma az írók számára, amellyel foglalkozhattak volna. Ignoti nulla cupido, Ovidiussal szólva. A másik ok politikai. A rendőrség intézményessé válása előtt a rendőri funkciót katonák vagy bírák végezték. Amikor helyettük új főnökök élén új emberek vették át a szolgálatok teljesitését, — a legtöbb államban Montesquieu állam hatalmi szeparálási elmélete szerint — a politikai érdek megtiltotta a kifejlőben lévő új intézmény irodalmi szerepeltetését. A megtiltás oka azonban változott: most az intézmény érdekében történt a megtiltás, régebben a személyek érdekében. A megtiltás itt nem értelmezhető tételes jogilag megtiltottnak, hanem gyakorlatilag veendő annak.

A harmadik ok az irodalmi kényesség és finomkodás oka. A régi írók társadalmi előítéletektől — amelyek jogosultak is voltak nagy részben saját idejükben — vezéreltetve, az alacsonyabb társadalmi osztályok és bizonyos foglalkozási ágak képviselőivel nem szívesen foglalkoztak. A rendőrség pedig a XIX. század elején olyan társadalmi osztályokból verbuválta embereit, sőt alacsonyabb vezetőit is, amelyekkel az első három rend nem szívesen érintkezett. Maga a foglalkozás sem volt a közfelfogás szerint — elég érthetetlen — tiszteletet keltő.

A magyar irodalom gazdag kincsestárában a bíró alakját, Jókai halhatatlanná tette a «Régi jó táblabírák»-ban, a vizsgálóbírót a «Lélekidomár-ban örökítette meg. Fenyéri ügyvédben («Régi jó táblabírák»-ban) az ideális

Maszlaczkyban («Kárpáti Zoltán»-ban) az önző, ravasz, sőt gonosz ügyvéd alakját rajzolta meg. Az igazságszolgáltatás rendőri szolgáiról — legalább is ily terjedelemben és hangsúlyozottsággal — sem Jókai, sem más nem emlékezett meg.

A szépirodalomnál komolyabb, szinte tudományos jellegű essayban Staud Lajos a bíró, Kornis Gyula az államférfi, Szekfű Gyula a magyar bortermelő lelki alkatát kiváló elhivatottsággal boncolgatták. Azt pedig, hogy a három ősi hivatás, a katonai, a papi és a földmivesi (birtokosi) problémáit hány könyv tárgyalja, nem is lehet felsorolni. A magyar rendőrről még egy essay-sem jelent meg.

A külföldi irodalmak közt a legmelegebb hangot a rendőr személye és szolgálatának megbecsülése tekintetében az angol üti meg. Már a XVIII. század neves regényírója: H. Fielding — aki rendőrkapitány volt mielőtt London egyik legjobb ügyvédje lett — szeretettel írt a constablerekről. A világhírű Dickensnek tolla pedig Peel Róbert intézményének népszerűsítője lett. 1836-ban Boz álnév alatt megjelent „Életképei"-ben már néhány bensőséges vonással tette rokonszenvessé rendőralakjait és felfogása akkor sem változott, amikor Anglia ünnepelt nagyságává vált. Öregkori munkáiban is elismeréssel van a bobbyk iránt. Az újabb angol írók, csak H. G. Wells-et említjük meg, aki a „William Clissold világa" című regényében oly szép szavakkal adózik a modern rendőrség munkájának, mint még senki más. (Mint kuriózumot érintjük csak azt a helyét, ahol a budapesti rendőrséget is megdicséri a segítség miatt, amit a frankhamisítás ügyében a francia rendőrség kiküldöttjének nyujtott. Ebben azonban van bizonyos politikai háttér is.)

Jellemábrázolást azonban ezek a nagy, nyugati írók sem adnak.

Az olasz és német irodalmak a mi szempontunkból érdekességet nem nyujtanak. A szomszédos osztrákoknál a rendőrtisztviselő Anzengruberből a parasztság életének nagy írója lett, de hivatalnokéletének problémáit nem vetette papírra. Kitűnő jellemrajzokat adott Tartaruga a bécsi rendőrszobák alakjairól. Ezekben a páratlan emberismerettel, bécsi dialektusban megírt karcolatokban azonban inkább az alsó bécsi polgárság és a bécsi alvilág képe tűnik elénk, mint a bécsi rendőr és rendőrtiszt alakja, bár az is eléggé kidomborodik fölényes humorával, kizökkenthetetlen flegmájával.

Az orosz irodalom nehéz vízű. Idegen világ, furcsa emberek, európai külső, sokszor ázsiai mentalitás. Számos vonatkozás van rendőri dolgokra, nagyobb lélegzésű azonban csak Tolsztoj: Feltámadásában. Nyechludow (Tolsztoj magát írja le benne) találkozása a rendőrfőnök-kormányzóval és néhány más jelenet is az emberi lélek és a sors mélyébe vet mérővesszőt. Éles támadása e nagy zseninek a hivatalnoki szellem és a rendőri, börtönőri érzéketlen szigorúság ellen nem teljesen indokolt, de mégsem látszik igazságtalannak. Az ő országa — mint Krisztusé, akit a zseni erejével imádott — nem ebből a világból való és az ő mentalitásával e földön kormányozni nem lehetne.

Túlságosan vázlatszerű, röpke ismertetésünk során végül látogassuk meg a leghatalmasabb irodalom hazáját, Franciaországot. Itt érlelődött a rendőrség intézménnyé a már említett időkben (mások szerint 1667-ben.) Ez az ország az, amely büszkén vallja még ma is Guizot mondását, amely a múlt században ellentmondás nélkül volt érvényes: „Franciaország menetel a civilizáció élén". Ez az irodalom az, amelyben 500 év élő anyag Villontól Valéryig.

Itt sem találunk oly művet, amely a rendőr alakját főhelyre helyezné. Balzac regényeinek egy részét azzal a szándékkal írta, hogy társadalma keresztmetszetét látassa meg az olvasóival. Ennek a regényciklusnak „Comédie Humaine" (Emberi színjáték) nevet adta és körülbelül 2000 ember szerepel benne. Rendőr emlékezésünk szerint nem. Ugyanez áll a Zola nagy sorozatára, a Rougon-Macquart család története is.

Ha más írónál találunk is bizonyos harmadrangú fontosságú rendőralakot a francia irodalomban, észre kell vennünk, hogy bizonyos hűvösség, ellenszenv, vagy túlságos bizalmaskodás, gúny, fölényeskedés vezette az író tollát. Talán nem is a rendőrt, hanem rajta át valakit vagy valamit akartak támadni.

Ennek magyarázata abban rejlik, hogy a francia nép a királyi hatalom embereinek tekintette a rendőröket, akikkel szemben bizalmatlan volt sok önkényeskedésük miatt. Ezt még szélső jobboldali történészek, mint Taine, Thiers, újabban Bainville is elismerik. Angliában a helyzet más volt. Ott a rendőrjeit, rendőrfőnökeit maga a nép választotta és így a viszony ott általában barátságosnak volt mondható. Az angol nép, elsősorban London népe csak azért tiltakozott Peel rendőrreformja ellen (s ezért kellett Dickens már említett népszerűsítése) elég huzamos ideig, mert attól féltek, hogy a kormány francia módra akarja a rendőrséget átszervezni.

Labiche, Bisson, de különösen Courteline vígjátékai közül néhány maró paródiája a francia rendőr és hivatalnok nehézkességének, csökönyösségének és néha valóban fontoskodó nagyképűségének. Ezek a vígjátékok már a burleszk határán mozognak és magasabb értelemben véve, komoly értékük nem sok van.

Az elsőrangú irodalmi művek között azonban van kettő, amelyben a rendőr nagy szerepet visz és ahol két nagy író nyilatkozik meg a rendőrségről. Az egyik Anatole France: „Crainquebille" (ejtsd Krenkbij) című novellája és színműve, a második Victor Hugo világhírű regénye:: „A nyomorultak". — A. France a darabját először novellának írta meg és csak azután dolgozta fel színművé, Lucien Guitry híres színész ösztökélésére, aki azután a „Renaissance" színházban több százszor játszotta C. alakját. Ez a C. egy született párisi zöldségárús, akit a korzikai származású Bastien Matra 64. sz. rendőr feljelent utcai közlekedési kihágásért és rendőrsértésért. A bírósági tárgyaláson hiába próbálja az egyedüli tanu, dr. Mathieu orvos C.-t menteni, a rendőri tekintélyt védő Bourriche elnök leinti és C.-t a bíróság megbünteti. A beállítás olyan, hogy a bíróságnak igaza van, de a darabból az a szellem árad ki, csap ki, hogy itt nagy igazságtalanság történt, a rendőr ingadozóan vallott és a bíróság mégis megvédte. A darab megírása brilliáns, de ahogy egy kritikus megírta: A. F. tolláról nem tinta, hanem vitriól csepeg alá. Nagy közönségsikerét nem a burkolt rendőrség és bíróság elleni támadásának köszönhette az író, hanem a párisi kisemberek torzsalkodása mesteri leírásának. Különben Anatole France a francia akadémia zöldfrakkos halhatatlanja lett. Tehát kellemetlenség a hatóságok éles támadása miatt nem érte. Hosszú írói pályája alatt e műnek pendantját nem írta meg.

A franciák nemzeti hőse: Victor Hugo, az illetékes esztéták szerint, távolról sincs oly művészi író, mint A. France vagy még inkább Flaubert és Stendhal, téma feldolgozási, cselek-

mény bonyolítási készsége Balzacéhoz nem hasonlítható, de mindenkit felülmul szókincse gazdaságával, lávaként ömlő szónoki hevével, szenvedelmességével. A «Nyomorultak» nem a legjobb francia regény, de mégis a legnagyobb. A főhős, Jean Valjean, egy volt gályarab, akiből kalandok után Montreuil városka polgármestere lesz. A városban mindenki szereti a közért dolgozó, buzgó embert, csak Javert, a város rendőrbiztosa él gyanuperrel vele szemben. Úgy rémlik, mintha egyszer régen látta volna valahol Valjeant... Az igazságot kutatva, rájön Valjean titkára és leleplezi. Sikere boldoggá nem teszi, mert az a kérdés mered eléje és nem hagyja nyugodni, hogy joga volt-e a földi jogszolgáltatás eszközeivel Valjeant tönkretenni, aki a büntetését kitöltötte és — ahogy bebizonyosodik — kiszabadulása után nagy lélek, nagy ember volt? Forma szerint joga, sőt kötelessége volt, de ez őt erkölcsileg nem elégíti ki és büntetésül halálra ítéli magát: a Szajnába ugrik. Cselekedetének más okai is vannak, de ez a főmotivum. A nagy író Valjeant védi, illetve azt az eszmét, amelyet Valjeanban megtestesít, de meghatott, ünnepélyesen komor hangon búcsúztatja Javer-t. Van néhány remek mondat itt a rendőri hivatás magasztosságáról, nehézségéről és hálátlanságáról.

Ha a francia irodalom a rendőr alakjával szemben nem igen barátságos is, a tiszteletet megadja, Courtelinnel szólva: il est sans pitié, mais... il n'est pas sans grandeur d'âme. (Ő... könyörtelen, de nincs lelki nagyság nélkül).

A porosz belügyminisztérium rendőri főosztályának kiadásában pár évvel ezelőtt megjelent egy munka, amely „A rendőr az irodalomban" címet viseli. Ezt a művet megszerezni nem tudtam, pedig bizonyos, hogy német alaposSággal, gazdag adatokat halmozott fel. Látatlanba adott kritikámat, a nevezett minisztérium többi, látott kiadványának ismerete előlegezi.

Nem volna érdektelen, ha lapunk olvasói — különösen a magyar irodalmat illetőleg — adatokkal szolgálnának e lap hasábjain. A rendőrség az irodalomban oly tárgykör, amelyhez még nem igen szóltak hozzá.

Haláltokozó bűncselekmények

Irta: Dr. Laky Lajos főkapitányhelyettes, detektívfőnök

Ha az a kérdés vetődik fel, vajjon az emberi élet elleni, vagy a vagyon elleni bűncselekmények jelentek-e meg előbb a bűnöző ember történetében, erre a sorrendi kérdésre adandó válaszban azt kell vélelmeznünk, hogy az emberi élet elleni bűncselekmények megelőzték a vagyon elleni bűncselekményeket. Már a szentírás azt tanítja, hogy a bűnöző emberiség első bűne a gyilkosság volt: Káin megölte Ábelt. A gyilkosság és általában a haláltokozó bűncselekmények a legelső, a legrégibb bűncselekmények, amelyek az emberiség bölcsőjétől kísérnek bennünket. És ez a fejlődésbeli természetes törvényszerűség is, mert a vagyon elleni bűncselekmények elkövetéséhez az első feltétel: a vagyon; vagyon nélkül vagyon elleni bűncselekményt elkövetni nem lehet, a vagyon pedig az ősember legkezdetlegesebb életviszonyai közül csak igen lassú fokozodással fejlődhetett ki. Ellenben a tulajdonképpen társadalomellenes ősemberben már adva volt a harag, írigység, féltékenység, bosszúállás indulata. Gondoljunk csak arra, hogy a történelem folyamán milyen drákói törvényekkel lehetett csak az antiszociális embert társadalmi lénnyé szelidíteni!

Az idők folyamán az ó- és középkoron keresztül különféleánél különfélébb alakban nyilvánult meg az ölés gyakorlása. A mód és fegyver tekintetében szerepelnek: az elevenen eltemetés, elevenen földbe, trágyába ásás, vízbedobás, lóhozkötés, hegyről ledobás, szeges hordóban gurítás, forró vízbemártás, máglyán elégetés, kerékbetörés, keresztrefeszítés, karóbahúzás, tüzesvassal szurkálás, forró olaj és ólomnak fülbe öntése, felnégyelés, bárddal lefejezés, a mérgek különböző változatai, a szúró eszközökkel, vagy vágó eszközökkel, vagy zúzó eszközökkel való ölés (kard, tőr, balta, fejsze, kő, emberi erő, dárda, buzogány, stb.) gyakran mindezek kegyetlen és hosszú kínzásokkal egybekötve és végül az akasztás, megfojtás, valamint a számtalan fajtájú lövőfegyver alkalmazása. Ugyancsak az eszközök és módok voltak a tálió elve alapján — szemet szemért, fogat fogért — az államhatalom részéről a gyilkosokon végrehajtott büntetések is.

Ha végiggondolunk az ölésnek ezeken az embertelen módjain és eszközein, általában elmondhatjuk, hogy a modern gyilkos a mai gyorsan ölő fegyverek birtokában, kevesebb fájdalom okozásával öli meg áldozatát.

A büntető törvényekben haláltokozó bűncselekményeknek megállapított cselekményeket két szempont szerint osztályozhatjuk.

I. *Vannak önálló, közvetlenül halált okozó* bűncselekmények. Ezek a 1. felségsértés (btk. 126.) Az államfő megölése. Elsőnek soroltam fel, mint a legelvetemültebb bűncselekményt.

2. A btk. 237. §., ha a bűncselekmény halált eredményez.

3. A btk. 278. §., mely szerint, «aki embert előre megfontolt szándékból megöl, *a gyilkosság bűntettét követi el és halállal büntetendő*». E körben a legaljasabbak a politikai gyilkosságok.

4. A btk. 279—281. §§-ok, amelyek szerint, ha valaki embert megöl, de szándékát nem előre fontolta meg, *szándékos emberölés bűntettét* követi el, *súlyosabb beszámítás alá esik*, ha valaki felmenő ágbeli rokonán, házastársán, több (két) emberen, a törvénytelen gyermek saját anyján, vagy természetes atyján (törvényesítés esetén) követi el. *Enyhébb beszámítás alá esik:* ha az ölés erős felindulásból történt, amit a megölt jogtalan magatartása idézett elő (ez a leggyakoribb).

5. Emberölés a megölt kívánságára (btk. 282. §.)

6. Részesség öngyilkosságban és az amerikai párbaj (btk. 283. §.)

7. Gyermekölés (btk. 284. §.)

8. A btk. 285. §-a, amennyiben a bűncselekmény az anya halálát okozta.

9. A kitétel és elhagyás (btk. 288. §.), ha a kitétel vagy elhagyás halál okozásával járt együtt.

10. Szövetkezés gyilkosságra (btk. 288. §.)

11. Gondatlan emberölés (btk. 290—291. §§-ok.)

12. Párviadal (btk. 298—299. §§-ok) amennyiben halálos kimenetelű.

13. Halált okozó súlyos testisértés (btk. 306—307. §§-ok.)

14. Többek bántalmazásából származó halált okozó testisértés (btk. 308. §.)

15. Egészségsértés mérgezés által. (btk. 309. §.)

16. A közegészség elleni bűntettek és vétségek (btk. 314—315. §§-ai.)

II. *A halált okozó bűncselekmények 2-ik csoportját azok alkotják*, amelyek nem önállóan, közvetlenül jelentenek halálos végezetű bűncselekményeket. Ezek azok a bűntettek és vétségek, amelyek eszmei, akár anyagi halmazatot alkotnak halált okozó bűncselekményekkel. A gyakorlatban leginkább előforduló halmazatok a következők:

a) lázadás, hatóság elleni erőszak, izgatás, magánosok elleni erőszak, a lelkész bántalmazása, a hivatali hatalommal való visszaélések, kerítés, gyujtogatás, vízáradás okozása, közveszélyű cselekmények, gyermekrablás, szöktetés, nőragadás, lopás, rablás és orgazdaság, valamint kábítószerekkel elkövethető vétségek és bűntettek — halált okozó bűncselekményekkel halmozódva. A vagyon elleni bűncselekményeknek az emberi élet ellen irányuló halmazata közül a legsúlyosabb a rablási célból elkövetett gyilkosság: a rablógyilkosság!

Megemlítek itt egy ritkán előforduló bűncselekményt, amit a btk. 457. §-a „szállítási szerződés megszegése" címen állapít meg. A §. csak háború esetén alkalmazható. A hadiszállítók által elkövethető ilyen aljas bűncselekmény, ha az az emberi élet kioltásával halmozódik, amint azt a világháborúban a kárpáti harcok alatt szomorúan tapasztaltunk.

Két törvényről kell még e vidéken megemlékeznem, amelyek egyaránt sorolhatók vagy ide, vagy az első csoportba.

Az 1921. évi III. t.-c. az állami és társadalmi rend elleni bűncselekményekről és az 1924. évi XV. t.-c. a robbantószer és robbanó anyag előállításával, tartásával és használatával elkövethető bűncselekményekről.

Az 1921. III. t.-c. *1. §-a szerint,* aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatások, vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló mozgalmat, vagy szervezkedést kezdeményez, vagy vezet, *bűntettet* követ el. A bűncselekmény *vétség,* ha valaki a mozgalomban vagy szervezkedésben tevékenyen *részt vesz, vagy azt előmozdítja.* Súlyosbító körülménynek számít, ha a mozgalom, vagy szervezkedés céljára nagyobb mennyiségű fegyver, lőszer, robbanó, vagy az emberi élet kioltására alkalmas, szert, vagy anyagot szereztek be.

A 2-ik § szerint, aki a mozgalommal, vagy szervezkedéssel összefüggően és annak céljára bűntettet, vagy vétséget követ el, a büntetés a szakaszban megállapított megszorítások között: 1. halál; 2. életfogytig terjedő fegház; 3. 10—15 évig terjedő fegyház és 4. 10 évig terjedő fegyház.

Az 1924. XV. t.-c. legsúlyosabb rendelkezése az 1. §-ban van lefektetve, amely szerint 10 évig terjedhető fegyházzal büntetendő az, aki valamely *bűntett vagy vétség véghezvitelét* robbanóanyag, vagy robbantószer felhasználásával megkezdette de be nem végezte; ha pedig a cselekményt bevégezte, életfogytig tartó fegyházzal büntetendő.

b) *A büntető törvényekben bűntettnek* és vétségnek megállapított bűncselekményeken kívül vannak kihágások is, amelyeknek elkövetése alapja lehet halált okozó bűncselekmények keletkezésének, amelyek tehát szintén halmozódhatnak halált okozó bűncselekményekkel. A gyakoriabbak ezek közül a kihágások közül a következők:

1. az állam elleni kihágások a hadieszközeink veszélyeztetése, a fegyverek és lőszerekre vonatkozó rendeletek megszegése;
2. a hatóságok és közcsend elleni kihágások;
3. a közrend elleni kihágások (halálos részegség és halálos lerészegítés);
4. a közegészség és testi épség elleni kihágások;
5. tűzrendőri kihágások (emberölés vétségével);
6. vadászati kihágások (engedély nélküli fegyverrel, vagy vadászjegy nélkül vadászva, szándékosan, vagy gondatlanul embert ölni);
7. útrendőri kihágások, emberölés vétségével;
8. a kábítószerekkel elkövetett kihágások. *(Folytatom.)*

Válasz a hozzászólásra

Illetékességi nehézségek a határszéli rendőrkirendeltségek rendőri büntetőbíráskodásában

A *Magyar Rendőr* f. évi szeptember hó 15-i számában közölt kis cikkemhez, valamint a november hó 2-i számában megjelent *„Hozzászólás"*-hoz, tévedések elkerülése végett, szükségesnek tartom egynéhány megjegyzést fűzni.

Sajnálattal állapítottam meg, hogy a hozzászóló cikkíró nem vette át az eredeti cikk intencióját s vonatkozásaiban is eltér attól.

A hozzászólónak ugyanis elkerülte figyelmét azon körülmény, hogy a cikk szerint az 1903. évi VI. t.-c. 15. §. 2. bekezdésébe ütköztethető kihágási eseteknek azon elég nagy számáról van szó, melyek elkövetőivel szemben az 1928. évi X. t.-c. 4. §-át lehet és kell is alkalmazni. Anyagi viszonyaik olyanok, hogy nem elzárással, hanem pénzbüntetéssel büntethetők. Társadalmi állásuk már eleve kizárja azt, hogy őket a kirendeltségek fogdáiban akár egy napra is elzárják. Ezeknek biztos állásuk mellett rendes és állandó lakóhelyük is van, ahol bármikor feltalálhatók, ugyanott vagyoni viszonyaikat az alkalmazott törvény szelleme szerint könnyebben meg tudják vizsgálni, a pénzbüntetés mérve tekintetében mindenesetre jobban tudnak dönteni, mint itt, — egyszerű bemondásuk után — a határszélen fekvő kirendeltségeken.

A hozzászólónak nem lett volna szabad feltételezni azt, hogy ezekhez hasonló eljárást ajánlanék oly egyénekkel szemben, kiknek bebocsátásuk miatt a hozzászólónak is, nagyon jogos aggályai vannak.

A hozzászóló által is hivatkozott 141.424/1932. B. M. körrendelet alapos áttanulmányozása után, kitűnik az is, hogy útlevél nélkül, vagy olyan lejárt útlevéllel belépni szándékozókkal szemben, akik már régóta tartózkodnak az ország területén kívül, tehát annyira régen, hogy attól kellene tartani, miszerint állampolgárságukat elvesztették volna, ugyanezen rendelet egészen más eljárási szabályokat ír elő. Ha valaki az országtól régóta távol van és bűncselekmény terheli, vagy körözött nevének feltétlenül benne kell állani, nagyszámú, ma már megbízható, nyilvántartásainkban. Azok a magyar állampolgárok pedig, akik „megfelejtkezve szülőhazájuk iránt tartozó hűségről, felforgató eszmék szolgálatába szegődve" térnek haza, rendszerint bizonyos kategóriába tartoznak, könnyen felismerhetők, az ezekkel szemben folytatandó eljárást egészen más rendeletek szabályozzák. Azt nagyon jól tudjuk, hogy ilyen egyének 90%-a rendes lakóhellyel tényleg nem rendelkezik, sőt illetőségük is tisztázásra vár és egyúttal az utazáshoz szükséges anyagiak birtokában sincsenek. Az ilyen egyéneket az 1903. évi VI. t.-c. 15. §. 2. bek-be ütköző kihágás miatt elzárással kell büntetni, melynek tartama alatt megvan az idő és mód alaposabb körültekintésre, előéletük megállapítására. Ezeknek különben teljesen mindegy, hogy a határszéli kirendeltségeken pár napot el is töltenek.

Így tehát a hozzászóló által oly sokszor hangoztatott *fontos államérdek veszélyeztetve nincs.*

A határszélen szolgálatot teljesítőknek ezen, majdnem naponta előforduló eseteket nem szabad figyelmen kívül hagyniok, ezekről nem lehet elfelejtkezni, így tehát *nem is lehetett szándékom ilyen egyéneket a méltánylást igénylőkhöz sorolni.*

Az 1903. évi VI. t.-c. 15. §. 2. bek-be ütköző kihágások eseteiben a hozzászóló a §§-ok szigorát, könyörtelenül kívánja alkalmazni, mert szerinte a közönséget, a megtorlás mellett, rendhez is kell szoktatni, mely hathatósan csak úgy érhető el, ha a fenti kihágásokat, azon melegében, az elkövetés pillanatában, a határszéli kirendeltségeken bírálják el és torolják meg.

Végignézve a kihágások sorozatán, kérdem, adódik-e elő a gyakorlatban oly sok eset, ahol az elkövetés pillanatában, azonnal kellene és szoktak is, valóságban eljárni? Miért éppen az 1903. évi VI. t.-c. 15. §. 2. bek-be ütköző kihágás oly természetű, hogy azok elkövetőivel szemben statáriálisan kelljen intézkedni?

Vizsgálva a kihágás természetét azon szempontból, amikor azt a külföldön lejárt útlevéllel hazatérők követik el, arra a megállapításra jutok, hogy a kihágásban, magában az azt elkövető cselekvése sem aktív, hanem passzív, csupán azért, hogy valaki valamit nem tesz, vagy tenni elmulaszt, tehát nem jár el, saját ügyében kellő gondossággal, jogszabályt sért, de abból senkire és semmire károsodás nem háramlik. Ha az egyén a külképviseleti hatóságainknál egyszerűen megjelenik, kérelmére útlevelét meghosszabbítják s ezen ténnyel mindennek elejét veszi. Könnyen elképzelhető a külföldön tartózkodó magyar állampolgár ügyesbajos dolgai intézése közben oly ok, mely esetleg gátolhatja lejárt útlevelének meghosszabbításában, viszont azonban ezen okok a kihágási eljárás kapcsán nem vehetők tekintetbe, az ítéleten nem változtatnak.

Van egy rosszabb eset is, amikor valaki lejárt útlevéllel a zsebében kijelenti, hogy útlevelét külföldön elvesztette, vagy tőle ellopták. Ily esetben a kihágási eljárástól mentesül, mert rendeleteink egészen más teendőket írnak elő.

Vizsgálva magát az 1903. évi VI. tc. 15. §. 2. bek.-ben meghatározott eseteket, az sem mondja ki, hogy a lejárt útlevéllel határt átlépők ezen törvény alapján büntetendők, csupán a későbbi, így a 8720/1922. M. E. 1. §-ának azon rendelkezése következménye, hogy „Úgy magyar, mint idegen állampolgárok rendszerint csak szabályszerű útlevél birtokában léphetik át a magyar határt......" csak következtetés, hogy egy nem szabályszerű, tehát lejárt útlevél egyenlő azzal, mintha útlevél egyáltalán nem léteznék, erre mutat különben a 141.424/1932. B. M. körr. I. rész 2. bekezdése is.

Vett értesülésem szerint, tudomásom van arról, hogy a velünk szomszédos országok a lejárt útlevéllel hazatérő állampolgáraikat nem is büntetik.

Továbbiakban nem akarom a hozzá-

szóló egyéb megállapitásait érinteni és vita tárgyává tenni, csupán arra legyen szabad még kitérnem, hogy a határszéli kirendeltségekhez beosztott *„válogatott személyzet“* a tárgyalt kihágásoknál előfordulható, a kihágási ítéletekbe is beszámítható, csekély számú méltányossági okokat, mint például külföldön való betegség, kórházi ápolás, fogvatartás, elzárattatás (ezek is előfordulnak) stb. a lejárt útlevéllel hazatérők kihágásainál, a menetrendszerűen közlekedő járművek rövid tartózkodási ideje alatt elbírálhatja és el is bírálja, mert mi sem egyszerűbb, mint az okoknak elfogadható módon való igazolása után, egy felmentő ítéletet hozni.

Újra hangsúlyozom tehát, hogy nem ilyen természetű méltányosság gyakorlásáról van itt szó, hanem csupán arról, hogy egy jogszabályt sértő, de mulasztásáért megbűnhődő utassal szemben egy eljárást ne úgy alkalmazzunk, hogy abból ránézve, a kihágás jogkövetkezményein kívül, előre tudott, még más, esetleg súlyos hátrány is háramoljon.

Ez volt az indító oka annak, mely kis közleményem megírásához vezetett. Egyáltalán *nem gondoltam arra, hogy illetékességünk áthárításával saját tennivalóinkon könnyítsünk,* a visszás helyzet szülte meg bennem azt a gondolatot, hogy az ügynek valamilyen formában való megoldása kivánatos volna. A visszás helyzetet pedig csak az tudja megérteni és érezni, aki a jelenlegi körülmények között teljesít a határon szolgálatot és a szóban forgó egyénekkel szemben intézkedni kényszerült.

Azon körülmény, hogy a határszéli kirendeltségek amúgy is szűkre szabott jogköre csökkentve volna, avagy a Rbsz-ben lefektetett alapelveken rést ütni nem célszerű, ez a tény maga nem lehet akadály arra, hogy a változott viszonyok szülte nehézségeken, csupán ezen okok miatt változtatni ne lehetne, ha az adott körülmények a változtatást megkivánják.

Az eredeti elgondolásom mellett a „Hozzászólás“ megjelenése után is meg kell maradnom, ha nem akarom azt javasolni, hogy a lejárt útlevéllel hazatérő állampolgárainkat, más országokhoz hasonlóan, talán egyáltalán nem is kellene büntetni. Az ajánlott megoldáshoz kell tartani magam már csak azért is, mert az a legegyszerűbb és legkönnyebben keresztülvihető és pedig azért, mert ha a kérdéses egyénekkel szemben kiméletnek, méltányosságnak, a cikkem indító okát képező szempontból helye van, úgy az ellenük megindított kihágási eljárást megkeresés formájában kell lefolytatni, amely gyakorlat, mint azt az eredeti cikkemben is tárgyaltam, majdnem ugyanazokat a terheket rója a lakóhely szerint illetékes rendőrhatóságra, vagy büntetőbíróra, mintha a kihágási eljárást, egyedül vezette volna le. A kihágási eljárásnak megkeresés formájában való lefolytatásánál az ügyben való többszöri iratváltások többletmunkaként jelentkeznek.

Befejezésül nagy megnyugvással közölhetem, hogy felsőbbségünk, a határszéliek felpanaszolására e fonák helyzetet felismerve, rendelkezést adott ki, mely szerint nincs kifogása azon gyakorlat ellen, hogy a tárgyalt esetben a kihágási feljelentéseket a lakóhely szerint illetékes rendőrbüntetőbíróhoz tegyük át, közigazgatási úton, az áttételt megindokolva azzal, hogy „a kihágási eljárás csak a terheltnek a menetrendszerűen közlekedő autóbuszokról, illetve vonatokról való leszállításával és az utasnak aránytalanul súlyos költségeket okozó visszatartásával lenne lefolytatható...“ Amennyiben pedig a lakóhely szerint illetékes rendőrbüntetőbíró illetékességét leszállítaná és az ügyet visszaküldené, a területileg illetékes büntetőbíró se állapitsa meg illetékességét, hanem döntésre terjessze fel.

Nem tartom valószínűnek, hogy ha már felsőbbségünk az ügyet ilyen megértéssel kezeli, úgy döntene, hogy az elkövetés helye szerint illetékes rendőrbüntetőbíró tartsa magát a Rbsz rendelkezéseihez.

Vecsei Gyula, rendőrfogalmazó (Oroszvár).

Munkát, kenyeret...

Irta: Kepes Ferenc detektiv

A háborút követő inséges esztendőkben, amikor a munkanélküliség árnya végigsuhant a kereskedelmen, az iparon, a mezőgazdaságon és mindenen, ami éltető forrása volt a dolgozó embernek és az utcákon a munkanélküliek tömege igyekezte magárahívni az uralmonlevők figyelmét, ez a két szó felhangzott ütemesen, hol könyörögve, hol fenyegetőn. Rendőrszemmel nézve azonban nem mindig azt jelentette ez a két szó: Munkát a jószándékú, munkátlanságra kárhoztatott munkásnak, hogy kenyérre váltott keresetével csillapítsa éhségét.

Éppen a rendőrembernek érdemes ezzel a problémával foglalkozni, amikor a tüntetések és zavargások kellős közepén fülébe kiáltják minden oldalról az új csatakiáltást: Munkát, kenyeret! Önkéntelenül megdobban a szíve, mert nem tudja, hogy az éhségen kívül más is áll-e a kiáltás mögött. Vajjon a sütőipar termékéről, a kenyérről van-e szó csupán, vagy átvitt értelméről az emberi tápláléknak.

Rendőri szemmel figyelve, itt többről van szó egy falat kenyérnél. Az emberalkotta, szervezett közösségekben, az államokon belül azokat a feladatokat, amelyeket az egyesek megvalósítani nem tudnak, az állam valósítja meg. A kultúrállamokban szabad választás lévén, feltételezhető, hogy a kormányzat is a többséget képviseli, így kötelessége, hogy a rendet fenntartsa, a lakosságot megvédje a kisebbségi rétegek erőszakos kilengéseivel szemben. Az állam gazdasági politikája hivatott megvédelmezni és biztosítani népének helyesirányú létmegnyilvánulásait. Éppen ezért tartja fenn a rendőrséget is. Mindaddig, míg a politika hatalmi és gazdasági eszméi a parlamentben, vagy az arra hivatott társadalmi és tudományos kohókban izzanak és jegecesednek ki azután sarkalatos kristályokká, a rendőrségnek éppen az a feladata, hogy biztosítsa, előmozdítsa a nemes folyamat zavartalanságát. Mikor azonban az elégedetlenség szülte elvakultság, a mostoha viszonyok helytelen, a józan ész útjáról letért irányt szabnak az emberi akaratnak, mely főként a társadalmi rend erőszakos felforgatására törekszik, szövetkezik, a rendőrség hivatott a beavatkozásra, mert a saját, törvényben gyökerező ereje, a karhatalom az egyetlen eszköz, mely megállíthatja az erőszak további özönét. A multban: kielégítésre megérett igények, céltalanná vált intézmények, megújulásra váró rendszerek, dölyfös zsarnokok és elkeseredésükben lázongó hűbéresek, koronként uralomratörő eszmék és meglevő intézmények közötti összhang hiánya — hordozták magukban a forradalom csiráit; az utóbbi korban pedig többek között a kátyúba jutott világgazdaság fájdalmas felhördülése, a világháborúban agyonspekulált, technikailag túlterhelt termelési és elvérzett fogyasztási egyensúly felborulásának hangja, mely időnként kitörést keres.

Amikor ilyenkor a rendőr — életveszedelem közepette — azon fárad, hogy visszaszorítsa az áradatot rendes mesgyéjébe, megindul a „rendőrcsizma“, „kardlap“, „kapitalizmus csatlósai“ és más megszokott jelszavak hangversenye a kártékony tevékenységében megállított, akarata kivitelében gátolt tömeg felől. A rendőrség azonban végre kell, hogy hajtsa feladatát, mert végtére az állam vezetése nem a kővel dobáló suhancok, nem a termelésből kimaradt munkanélküliek és a közéjük vegyülő kommunisták feladata.

Számos ok vezet odáig, hogy egy népréteg a fennálló, vagy vélt sérelmeket az utcára vigye. A kenyér motívuma, mint legfőbb ok, valóban ott áll a dolgok hátterében, ezt a motívumot azonban számos kísérőjelenség komplikálja. A gazdasági kérdés mellé szegődik a hatalmi törekvés és egyik kiegészíti a másikat. A hatalmi igyekvés odaállítja a gazdasági célt, mint okot, a gazdasági megmozdulás pedig eszközül a hatalmi törekvést állítja sorompóba.

A szociálizmus törekvése általában, hogy az emberi jogok szélesebb kiterjesztése által magának kellő helyet biztosítson a törvényhozásban. Nem a mi feladatunk elbírálni, hogy a többségi vélemény vagy egymással szolidaritást vál-

lalt kevesek akarata tör magának utat, a mi ténykedésünk csupán arra szorítkozik, megakadályozni az egyedet, hogy a tömeghangulat részesévé váljon. Az egyik kar a feloszlatásban működik közre, a másik megfigyelést eszközöl, kiemeli az irányítókat, azután következik annak az elbírálása, hogy az egyed mit követett el, cselekménye nem haladta-e meg a kihágás mértékét, nem esik-e súlyosabb beszámítás alá. A 7430/913. B. M. rendelet *c)* fejezetének 1. pontja szerint nyeri el büntetését, ki nyilvános vagy zárt helyen, gyűlésen, csoportosuláson fegyverrel, bottal, tettleges bántalmazásra vagy a rend megzavarására alkalmas eszközzel jelent meg. Ítélkezés alapját szolgálja továbbá a Ktk. 78. §-a, az 5481/914. M. E. rendelet 3. §-a, vagy súlyosabb körülmények között az 1912. évi kivételes 63. t.-c. 10. §-a, mely megállapítja, hogy oly törvényhatóságok területén, hol az állambiztonság érdekében szükséges, gyűlések megtartása hatósági engedélytől tehetők függővé, tekintet nélkül, hogy bejelentésük rendes körülmények között kötelező-e, avagy sem. Aki tilalom ellenére vagy engedély nélkül gyűlést összehív, rendez, rendezésénél vagy megtartásánál közreműködik, valamint aki ily gyűlésben tilalom ellenére vagy az engedély hiányát tudva részt vesz, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő — mondja a törvény. Végeredményben azonban aránylag olcsón úszható meg az ilyen „csoportosulás".

Hogy mennyire fontos a kilengések központi irányításon alapuló megelőzése, a megbízhatatlan tömeg idejében való szétfésülése útján, számos példa bizonyítja. 1911-ben egy tüntetésből zavargás keletkezett. Hiába voltak ott a saját híveik irányításában gyakorlott vezetők, a tömeg „kicsúszott" a vezetők kezéből. Egy lovasrendőrt és egy rendőrfogalmazót súlyosan bántalmaztak, azután kávéházi ablakok, címtáblák, kirakatok ablaktáblái csörömpöltek a cél nagyobb dicsőségére. A másnapi akták egyike azt állította, hogy a kirakatokból meg nem nevezhető mennyiségű árú hiányzik.

Hogy azután a vezetők sajnálkoztak a legjobban, az egészen természetes, mert a tömegnek ilyen magatartása semmiféle iránnyal vagy céllal össze nem egyeztethető. Az esemény maga azonban mégis példaként kell, hogy álljon, mert többnyire mások a rendezők és mások a rendzavarók. A rendezőket a bizalom alapján a többség állítja maga fölé, kiválasztva őket a tömegből. Ez a tömeg azonban nem mindig érzi maga fölött kiválasztottjainak irányító kezét és ilyenkor érvényesülnek azután azok az indulatok, melyekért voltaképpen nem az egyed és nem a vezető, hanem az emberi tömeg a felelős. Tény, hogy minden gazdasági és politikai agitáció a törvényhozó hatalom gyakorlására irányuló törekvésre összpontosult. Magasabbrendű rendőri intézkedések voltak szükségesek, hogy a fel-feltörő cél, a közrend megzavarása, mely állandósítja a forradalmi hangot, a cselekvést a kormányzat megfélemlítése érdekében, erőre ne kapjon. Ezekben az órákban meghátrál a józanabb elem és a vérmesebbeknek engedi át a teret. Bármelyik ilyen eseményt vesszük a szociológia bonckése alá, megállapíthatjuk a múltban és a jelenben egyaránt, hogy az utca zajába bekiáltott jelszó csupán egyik részmozzanata egy nagyobb arányú mozgalomnak.

Számos galibát okoztak a szervezetekbe tömörült és szervezeten kívülálló munkások torzsalkodásai. A szervezett munkás azt mondja, hogy a szervezetlen sérti az érdekeit, mert bérajánlata olcsóbb. Emez sérelmezi, hogy nem dolgozhat az általa megfelelőnek tartott és felajánlott bérért. A munkaadó viszont azt sérelmezi, hogy kénytelen magasabb bérért a szervezett munkást alkalmazni. A szervezettségben tehát a másik tábor két sérelmet vél rejleni.

Az eszmék a táborokon belül erőkké változnak és ezek az erők a maguk módján keresik levezető útjukat. Az életviszonyok rosszabbodásával hatalmas néprétegek tömörültek világszerte egy-egy ilyen egységbe. Wohltätig ist des Feuers Macht, wenn sie der Mensch bezähmt, bewacht — jóttevő a tűz hatalma, ha az ember megfékezi, őrködik felette, mondja Schiller. Míg ezt a tüzet a nyugalomban, békében, emberségben fogant magasabbrendű érzelmek, eszmények hevítik, nekünk kevés a teendőnk; de ha az éhség, az elégedetlenség éleszti és tévtanok lángralobbantják a titokban szunnyadó ösztönöket, a mindent csillapító falat kenyér felé való törekvésében felül az éhes ember a melléje szegődött, gyakran kommunista eszmékkel átitatott csőcseléknek — rombolás mutatja azt az utat, melyen végighaladt.

A tömeg nem érti meg azokat a mélyenfekvő okokat, melyek világszerte előidézték azt az állapotot, melyből ezek a kirobbanások fakadnak. Nem is érdekli, mert minden gondolatát a nyomorból való kiút kutatása foglalja le. A válság megoldása nehéz feladat, bár az ok kézenfekvő. Az államok között folyó ellenségeskedés és bizalmatlanság felélesztette a nagyobb biztonság utáni vágyat, gazdasági auktorításra, önállóságra törekszik. Az ipari államok a nép fogyasztását függetleníteni akarják a külföldtől, még ha ez drágulást jelent is. A mezőgazdasági kivitel korlátokba ütközik, mert minden nemzet otthon igyekszik megtermelni azt, aminek a piacát kint találta meg. Megteremtik a teljes gazdasági függetlenséget akkor is, ha az az átalakulás, az átmenet nehézségekkel jár. A környezett jellege évszázadokkal előbb eldöntötte, hogy egy állam ipari, vagy mezőgazdasági állommá alakuljon-e. Ugyanígy megtörtént a munkafelosztás is és az egyedek egy életre elsajátították a maguk mesterségét, melynek űzésére végérvényesen berendezkedtek. Ez a munka lett — akaratától függetlenül — a nemzeti jólét legfőbb tényezőjévé. A magyar ember munkakedvelő, bár az ő helyzete egészen sajátságos. Szereti pl, a földet, de az értékesítés gondját nem szivesen vállalja. Az iskolát végzettek az íróasztal felé törekszenek és nem szeretik az önálló ipari és kereskedői foglalkozást. A mesterember sokat bajlódik a nem önálló munkással, mert a tőke és munka harcának ádáz gondolatát a munkás beviszi a kisebb munkahelyre is. A béke éveiben mégis ki-ki megtalálta a gazdasági életben a maga helyét és a mi viszonyaink aránylag a legkedvezőbbek között voltak.

Gyógyíthatatlan eltolódásokat és bajokat okoz, ha az állam területét a határok megváltoztatásával máról holnapra csökkentik és ezzel olyan tényezőket vonnak el az egésztől, melyek végeredményben a szakokra elkülönült lakósság életrendjét gyökerében változtatják meg. Piacok tolódnak el elérhetetlen messzeségbe, a termelés forrásai kiapadnak és az állam csonkaságával bekövetkezik a gazdasági pangás. A piacot megtölti a kínálat, a kereslet pedig a minimumra csökken. Ezzel egyenes arányban szaporodnak a fölösleges munkáskezek ezrei és az emberek korgó gyomorral tekintenek az elárvult munkapadok felé.

Az utcán azonban nem lehetnek tekintetek, ott nincs helye a mérlegelésnek, ez a bíró munkaköre. Meleg szív, hideg ész, éles szem kell ahhoz, hogy az igazi nincstelenséget a bűntől elválaszthassa. Az emberiség égboltján már dereng a fény. Még nem nyíltak meg a kereskedelem kapui, még a műhelyek kéményén nem tör ég felé a munkát jelentő füst, de a biztatás jelei már a küszöbön állanak és becsületes munkáért lesz még lágy kenyér. Akkor majd az utcák során mindinkább eltompul a könyörgő, a fenyegetően vészes, sokszor őszinte, sokszor rebellis kiáltás, a legutóbbi kor mementója: *Munkát, kenyeret!*

Jogerős büntetőparancs — jogorvoslat

Irta: Dr. Türel-Osváth István rendőrfogalmazó

A rendőri büntető bíráskodásban használható újrafelvételi eljárásnál a Rbsz. vonatkozó szakaszai következetesen csak büntető ítéletről, határozatról tesznek említést.

Ott sehol büntetőparancsról nincs szó.

A belügyminisztérium 5972—1914. kih. számú elvi jelentőségű döntése szerint — Rendőr 43—1928. számában — a jogerőre emelkedett büntetőparancs ellen nincs helye újrafelvételi eljárásnak.

A Rbsz. 67. és 71. §§-ai szerint a jogerőre emelkedett büntetőparancs végrehajtható. A Rbsz. 68. §-ának második bekezdése szerint a fellebbezéssel megtámadott büntetőparancs elsőfokú ítélet jellegével bír. Ez a jelleg azt jelenti, hogy a jogerős büntetőparancsot — amely közismert módon a feljelentett egyén és a tanuk perrendszerű kihallgatása nélkül tartalmaz pénzbüntetéses ítéletet — a végrehajtási eljárás során úgy kell tekinteni, mint az ítéletet.

A büntetőparancsnak az elsőfokú ítélet jellege egyfelől tehát a fellebbezési lehetőségre, másfelől továbbá a végrehajthatóságra, e címen a jogerőre emelkedést követő végrehajtási eljárásra vonatkozik. Egyébirányú hatályossága nincs is.

Tehát a büntetőparancs a újrafelvételi eljárás szempontjából nem vonható az ítélettel azonos elbírálás alá.

Mivel a terhelt az eljárás büntetőparancsos lefolytatásánál védekezését nem adja elő és a rendőri büntető bíró a büntetőparancs kibocsátásánál csu-

pán a feljelentés adataira támaszkodik, — fennforog a lehetősége annak, hogy a büntetőparancs olyan esetekben is jogerőre emelkedik, amikor a bírói döntés törvénytsértő.

A tényleges jogi helyzet, ezzel a jogerős büntetőparancs joghatályosságának látszólagos megtámadhatatlansága a gyakorlati életben adott esetben könnyen félreértésekre adhat alkalmat. Azt a hitet keltheti, hogyha egyszer egy büntetőparancs jogerőre emelkedett, ezzel az — elsőfokú ítélet jellegével bíró — ügydöntő rendelkezéssel szemben tehetetlen a védelem is, a vád is, az eljáró rendőri büntető bíróság is.

Ezt a félreértést talán még fokozza is az a miniszteri rendelkezés, amely a büntetőparancs ellen kizárja az újrafelvételi eljárás lehetőségét.

De az eljárási szabályzatnak az ily módon előállható, téves értelmezése viszont szembetalálja magát a perbeli feleket megillető, a törvényes keretek között szabadon gyakorolható, a sérelmesnek tartott alsóbbfokú büntető bírói döntés felülbírálására irányuló — jogsértés esetén mindig érvényesíthető — jogorvoslati szabadsággal.

Meg kell állapítanunk, hogy ilyen adott eset előfordulhat.

Ez a lehetőség előállhat akár a felek magatartása, akár a hatóság ténykedése, eljárása által.

Le kell szögeznünk újból, hogy itt csak azokról a lehetőségekről beszélhetünk, ahol a bírói döntés bármely irányban jogsértést tartalmaz. Ahol ilyesmi nem forog fenn, ott a büntetőparancs végrehajtásának nincs törvényes akadálya.

Kiséreljük meg néhány ilyen lehetőség ismertetését. Az ok lehet szándékos magatartás is, lehet jóhiszemű tévedés is. Az eredmény viszont — az említett lehetőségek valamelyikének a következményeként — lehet olyan, amely sérti az anyagi igazságot.

Milyen lehetőségek adódhatnak elő a felek magatartása folytán?

Megtörténhetik, hogy a terhelt nem nyilatkozik a további szándékáról, amikor neki a büntetőparancsot kézbesítik. Nem kér kifejezetten tárgyalást. Talán meg sem érti a jogszabályoknak őt érdeklő ezirányú rendelkezéseit. Majd már elkésik a kérelme előterjesztésével.

Megtörténhetik, hogy a kézbesítés alkalmával a három rendelkezésére álló mód közül tévedésből nem azt választja, nem azt jelöli meg, — pl. tárgyalás-kérés helyett fellebbez — amely úton a közvetlen kihallgatása és a bizonyítás felvétele során kiderülhetne a hiba.

Megtörténhetik, hogy a büntetőparancsot a Rbsz. 66. §-ában foglalt rendelkezés ellenére is — a büntetőparancsot a kézbesítő köteles a terhelt saját kezéhez adni — nem a terhelt veszi át. Hanem valamelyik családtagja, vagy szomszédja, vagy alkalmazottja. Közben azonban a büntetőparancs elkallódik, pl. a gyermekek széttépik. Elárulni sem merik az érdekeltek az elveszett, megsemmisült okirat eltünését és az érdekelt terhelt esetleg csak hónapok mulva értesül a tényállásról, az ellene kibocsátott büntetőparancsról, amikor már esetleg nem tud segíteni a dolgán.

Megtörténhetik, hogy a terhelt állandó távolléte miatt a kézbesítés kifüggesztés útján történik. Az iratot illetéktelen kezek megsemmisíthetik, letéphetik és az érdekelt terhelt újból csaknem, vagy csak elkésve szerez tudomást az ellene folyamatban lévő ügyről. De előfordulhat még másféle lehetőség is.

Megtörténhetik, hogy nem a fél, hanem a hatóság ténykedése sérti — ha akaratlanul is — akár az alaki, akár az anyagi tételes jogot.

Tévedhet a bíró maga. Dönthet illetéktelenül olyan ügyben, amelynek az elintézése nem tartozik a hatáskörébe.

Dönthet például büntetőparanccsal olyan ügyben, ahol a Rbsz. 62. §-a szerint jogszerűen nincs helye büntetőparancs kibocsátásának.

Tévedhet a feljelentő rendőr; pl. az igazoltatásnál. Félrevezetheti még tréfából is valami agyafúrt gézengúz.

Tévedhet a kézbesítő, amikor pl. az írni-olvasni nem tudó terhelt helyett a nyilatkozatát ő rögzíti le a büntetőparancs kézbesítési ívén stb., stb.

Mindez elnézésből is bekövetkezhetik, mert hát — tévedni emberi dolog.

Ha pedig ilyen lehetőség bekövetkezhetik, akkor az igazságszolgáltatás feltétlen helyességébe vetett bizalom is, a jogegység biztosítására irányuló törekvés is, a jogbizonytalanság megelőzése is szükségessé teszi azt, hogy adott esetben a jogsértő, vagy az anyagi igazsággal bármi módon ellentétes határozat büntetőparancs alkalmazása esetében is — tehát akkor is, amikor a joggyakorlat szerint nincs helye újrafelvételi eljárásnak és a hiba ilyen úton való kiküszöbölésének — megfelelően módosítható és megváltoztatható legyen.

Ebben a vonatkozásban nem lényeges az, hogy a büntetőparanccsal elintézett ügy csak jelentéktelen mulasztás, hogy azt a legtöbbször nem is tekintik komoly intézkedésnek. Az anyagi és alaki igazságszolgáltatás hitele szempontjából igazán mindegy, hogy bűntettről van-e szó, vagy csak kihágásról; hogy fegyház áll-e a háttérben, vagy csak pénzbüntetés. Mert a bírói döntésnek mindig megnyugvást keltőnek, mindig olyannak kell lennie, hogy ne lehessen melegágya a rosszindulatú, rosszakaratú bírálatoknak, hogy erőltetett tisztogatás nélkül is leperegjen róla minden alaposnak beharangozott, de alaptalannak bizonyult mocskolódás.

Ez a szükségesség még fokozottabban fontos azért, mert hiszen a terheltet a büntetőparancsos eljárás során nem hallgatják meg, így az esetleges védekezését nem adhatja elő. Így a laikus, a hozzá nem értő közönség előtt méltán és jogosan védekezhetik azzal, hogy őt még csak meg sem hallgatták. Ilyen esetekben a tévedés kiküszöbölése iránt előterjesztett magánkérelmet sem lehet figyelmen kívül hagynunk.

Ha a büntetőparancs alkalmazása esetében nincs is helye újrafelvételi eljárásnak, akkor is keresnünk kell valamiféle megoldást. Akkor sem maradhatnak meg az efféle esetek a szabálytalan elintézés állapotában. Különösen nem maradhatnak meg abban az esetben, ha az eljárás bármelyik részletében a hatóság tagja, vagy közege tévedett. Akármilyen jóhiszeműen is.

Az ilyen esetekben nem lehet az eljárás egész folyamán végigérvényesíttetni a tévedést, — mert így az ügy végleges befejezése talán rendesen gyorsabb volna, — hanem akár a sértett fél kérelmére, akár hivatalból a tévedést alapos lelkiismeretességgel meg kell világítani és tiszta helyzetet kell teremteni.

Kétségtelen, hogy a fentiek szerint, büntetőparancs alkalmazása esetében a mutatkozó ilyen hibát törvényes lehetőség hiányában újrafelvételi eljárás által nem orvosolhatjuk.

Legutóbb a Kúria is kimondta, a K. I. 3900—1934. sz. elvi jelentőségű döntésében, hogy a hatáskör hiányában kibocsátott büntetőparanccsal jogerősen befejezett büntetőügyet nem lehet a szabályszerű elintézés helyes útjára terelni akként, hogy a büntetőparancsot kibocsátott bíróság a saját határozatát hatályon kívül helyezze. (Magyar Törvénykezés!)

Az 1930. évi 1189. kih. B. M. sz. elvi jelentőségű döntés is kimondja, hogy a mutatkozó jogszabálysértés fennforgásának elbírálása a fokozatosan felülbírálni hivatott fellebbviteli rendőri büntetőbíróság hatáskörébe tartozik (Rendőr 1930. évi 41. szám!), tehát ily esetekben az elsőfokú hatóság nem is jogosított dönteni.

Nem marad más hátra, mint az Rbsz. 196. §-ának az alkalmazása.

Ne tévesszük szem elől, hogy a Rbsz. 196. §-ának a rendelkezései nem fedik a Rbsz. 191. §-ában felsorolt újrafelvételi lehetőségeket; tehát más természetű jogorvoslati lehetőségeket biztosít a felek és a bíró részére, mint az újrafelvétel.

E szakasz első bekezdése szerint ugyanis tudvalevőleg a tisztiügyész bármely kihágási ügyben hozott olyan *jogerős büntetőparancs* stb. ellen amelyben a harmadfokú hatóság még nem határozott, kivételes jogorvoslattal élhet, ha a határozat törvénybe ütközik. Ez határidőhöz sincs kötve.

Ebben a formában tehát van jogorvoslati lehetőségünk a jogerős büntetőparancs ellen is; de csakis jogsér-

tés esetében. Megtörténhetik tehát a jogsértő hibának, tévedésnek akár a fél kérelmére, akár hivatalból eszközölt lerögzítése.

Megvan a lehetőségünk arra, hogy a jogerős büntetőparancs ellen ilyen esetekben a tiszti ügyész kivételes jogorvoslati jogkörét érvényesíthessük, ennek alapján a felettes hatóság felülvizsgálati ténykedésének a lehetővététele és igénybevétele által a jogsértő döntést megnyugtató módon megváltoztathassuk és így a hibát, a tévedést eltüntethessük.

KÉRDÉSEK-FELELETEK

Rovatvezető: DR. RIBICZEY GYULA r. tanácsos.

84. Kérdés: Törvényes zálogjoga alapján a bérbeadó visszatartási joga gyakorlásához karhatalmi támogatást kér. Megtagadhatja-e ezt a rendőrhatóság? A karhatalom nyujtásnál mire kell tekintettel lenni? Kérhet-e karhatalmat a bérbeadó közvetlenül az őrszemes rendőrtől, vagy az őrszobaparancsnoktól? A visszatartott ingóságok elszállításához karhatalmi segély nyujtható-e? Amennyiben a visszatartott ingók, köztartozások (adók, stb.) fejében le voltak foglalva, a lefoglalt ingóknak hatósági raktárba (közraktár) szállítását a bérbeadó, visszatartási joga alapján megakadályozhatja-e? Ilyen esetben a végrehajtó hatóság kérésére a rendőrhatóság karhatalmi támogatást adhat-e a bérbeadóval szemben?

Felelet: Az 1881 : LX. t.-c. 72. §-a értelmében a bérbeadót törvényes zálogjog illeti meg, a kibérelt helyiségben levő ingóságokra félévi bérösszeg erejéig, tekintet nélkül arra, hogy azok a bérlő tulajdonai-e vagy sem. Ez azt jelenti, hogy az albérlő, vagy más által odahozott ingóságokra is kiterjed a bérbeadó zálogolási joga. Ha törvényes zálogjoga alapján bérbeadó, maga, vagy meghatalmazottja útján a bérlővel szemben, ennek ingóságaira, visszatartási jogát érvényesítendő, a rendőrhatóságtól karhatalmi támogatást kér, ennek, a bérbeadó, illetve meghatalmazottja felelősségére, az általuk a bérlemény területén megmutatott ingóságokra való megadását a rendőrhatóság meg nem tagadhatja. Mivel a karhatalmi támogatás a bérbeadó, vagy meghatalmazottja felelősségére történik, a rendőrhatóságnak nincs joga vizsgálni, hogy a törvényes zálogjog, illetve visszatartási jog feltételei a bérbeadónál megvannak-e.

De mindig vizsgálni köteles, 1. hogy a bérbeadó, vagy meghatalmazottja-e az, aki a karhatalmi támogatást kéri, 2. hogy bértartozásról van-e szó, 3. hogy az ingóságokat meg tudja-e a bérbeadó, illetve meghatalmazottja mutatni, 4. hogy az ingóságok a bérlemény területén vannak-e? Mert ha ezek a feltételek nem állanak fenn, a karhatalmi segély nem adható meg. Ha a visszatartási jog gyakorlására nem bértartozás, hanem például kártérítés, kölcsön, vagy más, a bértartozás fogalmával nem azonos tartozás vezette a bérbeadót, vagy ha az ingóság nincs a bérlemény területén, hanem például már elszállították, vagy kiszállították az utcára, a bérbeadó részére karhatalmi segély nem nyujtható. Az utcára vitt ingóságok karhatalommal vissza nem vitethetők.

Fontos tudni, hogy bírói jogi gyakorlatunk szerint mit kell a bérlemény egész területén érteni? A bérleményt magában foglaló ingatlan egész területét, vagyis a ház lépcsőházát, udvarát, pincéjét, padlását is, szóval mindazt, ami a kapun belül van. Ide tartozik a ház falának az a része is, mely a bérelt üzlethelyiség cég- vagy reklámtáblájának kifüggesztésére szolgál.

Mivel a karhatalmi segély csak olyan ingóságok visszatartására irányulhat, amelyeket a bérbeadó, vagy meghatalmazottja meg is mutat, ennélfogva a rendőrhatóság részéről megjelenő karhatalmi közeg nem végezhet sem házkutatást, sem személymotozást a bérbeadó, vagy meghatalmazottja által visszatartani kívánt, de megmutatni nem tudott ingóság előkerítése céljából.

Nincs jogszabály, mely kimondaná, hogy a bérbeadó, vagy meghatalmazottja karhatalmi támogatásért az őrszemes rendőrközeghez, őrszobaparancsnokhoz közvetlenül nem fordulhat. Gyakorlatilag legtöbbször így cselekszik, mert hiszen az esetek legnagyobb részében rögtönös karhatalmi támogatás szüksége merül fel és ezt az őrszemes rendőr, az őrszobaparancsnok közvetlenebbül és hamarabb tudja szolgáltatni. A bérbeadó a rendőrkapitányság, rendőrkirendeltség vezetőjéhez, de közvetlenül az őrszemes rendőrhöz, az őrszobaparancsnokhoz is fordulhat karhatalmi támogatás nyujtása iránti kérelmével.

Bárhonnan (közigazgatási hatóság stb.) érkező megkeresésre sem szabad karhatalmat szolgáltatni oly célra, hogy a bérbeadó által visszatartott ingóságokat, vagy azok egyes részét a bérlő visszakapja, vagy hogy azok elvitele lehetővé váljék, még akkor sem, ha nyilvánvaló, hogy azokra a bérbeadónak még bértartozás címén sincsen visszatartási joga (ágy, asztal, szerszámok, csecsemőkelengye stb.). Ha azonban jogerős bírói határozatot tud a bérlő felmutatni, az ingóságokat visszatartó bérlővel szemben, kérelemre, karhatalmi támogatás nyujtandó.

Köztartozások (adók stb.) fejében lefoglalt olyan ingóságoknak, amelyekre a bérbeadónak bértartozás alapján törvényes zálogjoga van, hatósági raktárba (közraktár) szállítása meg nem akadályozható s a bérbeadót, ily célra, karhatalmi segélyt kérő kérelmével el kell utasítani. Ha a bérbeadó megkísérli, hogy az ingóságok közraktárba szállítását megakadályozza, a végrehajtó hatóság megkeresésére az elszállítás lehetővé tételéhez rendőri segélyt kell nyujtani. A közraktárba való szállítással ugyanis a bérbeadó törvényes zálogjoga nem kerül veszélybe, mert ezt az 1881 : LX. t.-c. 112. §-a alapján az árverés megkezdéséig érvényesítheti. (A belügyminiszter 61.531/1930. VI/a. B. M. sz. eseti döntése, a budapesti főkapitány 1425/932. fk. eln. sz. körrendelete, a vidéki főkapitány 2226/1—1935. sz. rendelete, az 1927. évi 600. PÜM., 1927. évi 60.000/VII. PÜM. sz. rendelet és utasítás, a budapesti főkapitány 31.575—1929. fk. eln. sz. rendelete.)

HIREK

— **Szolgálati évfordulók.** A m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya dr. *Borbola* Jenő rendőrfőtanácsost (Szeged) melegen üdvözölte abból az alkalomból, hogy december 22-én közszolgálatának huszonötödik évét betöltötte. *Urs Nándor* rendőrtanácsos, a budapesti főkapitányság I. ker. kapitányságának vezetője, 1935. december hó 9-én töltötte be tiszti szolgálatának huszonötödik évét. Ebből az alkalomból neki a budapesti főkapitány kiváló és eredményes munkásságáért teljes elismerését fejezte ki.

— **Berendelés.** A belügyminiszter *Roncsik* Tibor rendőrfogalmazót (Budapest) ideiglenes szolgálattételre a m. kir. belügyminiszteriumba rendelte be.

— **Rendőri büntetőbíráskodási joggal felruházás.** A belügyminiszter dr. *Barna* Gábor rendőrtanácsost a pécsi, dr. *Eszterhás* Kálmán rendőrfogalmazót az esztergomi, dr. *Elekes* Ernő rendőrfogalmazót a pápai rendőrkapitányság hatósági területén a rendőri büntetőbíráskodási jog gyakorlásával megbízta.

— **Áthelyezés.** A belügyminiszter *Pély* Károly intézeti ellenőrt rendőrségi számv. tanácsossá minősítette át és szolgálati érdekből a budapesti főkapitányság mellé rendelt számvevőséghez helyezte át s egyúttal a házipénztárban a pénztárnoki teendők ellátásával bízta meg. *Régeni* János számvevőségi tanácsost pedig a pénztárnoki teendők ellátása alól felmentette, továbbá *Koppány* János számvizsgálót (Budapesti főkapitányság) Mátraházára helyezte át. Áthelyezte továbbá *Várlaki* Oszkár detektívet a budapesti főkapitányságtól a miskolci rendőrkapitánysághoz, *Karcagi* Tivadar detektívgyakornokot pedig (Nagykőrös) a szolnoki rendőrkapitánysághoz.

— **Névváltoztatás.** *Dr. Schreiber Dániel* rendőrkapitány az igazságügyminiszter jóváhagyásával örökbefogadás útján a «*Tartsányi*» családi nevet vette fel.

— **Halálozás.** *Mezei József* rendőrségi hivatali tiszt Budapesten elhunyt. December hó 12-én délután temették el nagy részvét mellett a rákoskeresztúri temetőben. — Súlyos csapás érte a ceglédi rendőrkapitányságnál szolgálatot teljesítő dr. *Radnay* Zoltán rendőrfogalmazót. Felesége, Szent Györgyi Ilona, december 10-én hosszas szenvedés után Cegléden elhunyt.

— **Állásról való lemondás.** *Misley* Lóránt detektívgyakornok állásáról lemondott. Lemondását a belügyminiszter elfogadta.

Az őrszem

Az őrszemélyzet előléptetése és rendfokozatai

Az 1922. évi február 17-én tartott minisztertanács hozzájárult, hogy a m. kir rendőrség őrszemélyzetének illetményei a m. kir. honvédség altisztjei részére megállapított illetményekkel összhangba hozassanak. Ezzel kapcsolatban az őrszemélyzeti állások addigi elnevezései is megszüntek és az őrszemélyzet részére a következő állások lettek rendszeresítve: próbaidős rendőr, ideigl. min. rendőr, rendőr, r. őrmester, r. törzsőrmester, r. főtörzsőrmester, III., II. és I. osztályú felügyelőhelyettes. Végül az 1931. évi 100.328 VI. a. számú B. M. rendelet, mint legmagasabb rendőraltiszti állást, a rendőralhadnagyi rendfokozatot vezette be.

A III. oszt. rendőrfelügyelőhelyetteseket rendőraltiszteknek nevezzük; a II. és I. oszt. felügyelőhelyettesek és a rendőralhadnagyok a törzsaltisztek csoportját képezik.

Az őrszemélyzet a 35.000/1922. VI. a. számú B. M. rendelet értelmében, a betöltött szolgálati évek szerint, főtörzsőrmesterig fokozatosan került a magasabb zsoldfokozatokba, ami egyúttal mindig címváltozással is járt. Az őrszemélyzet ezen előléptetései tehát fokozatos előlépés jellegüek voltak.

Az őrszemélyzet tagjai 6 havi próbaidős rendőri szolgálat után ideiglenes minőségű rendőrré, majd 2 évi rendőri szolgálattal rendőrré léptek elő és ezzel állásukban egyúttal véglegesítve is lettek. Betöltött 6 évi őrszemélyzeti szolgálat után a rendőr őrmesterré, további két év mulva törzsőrmesterré és 10 évi rendőri szolgálattal főtörzsőrmesterré lett kinevezve. A rendőr-altiszti kinevezés az altiszti tanfolyam és vizsga, a rendőrtörzsaltiszti állás a törzsaltiszti tanfolyam és vizsga elvégzéséhez, illetve letételéhez van kötve.

Változás időközben csak annyiban történt, hogy a 97600—1933. VII. a. számú B. M. rendelettel a próbaidő egy évben, az ideiglenes alkalmazás pedig — az előbbivel együtt — három esztendőben lett megállapítva, ami üdvös, mert elősegíti, hogy testileg, szellemileg és erkölcsileg csak teljesen használható, illetve kifogástalan egyének nyerhetik el a véglegesítésüket.

Az 1933. év augusztus 10-én megjelent 98.971/VII. a. számú rendelettel a belügyminiszter az őrszemélyzeti és altiszti kinevezéseket, úgyszintén a fokozatos előléptetéseket és a magasabb illetményutalásokat további rendelkezésig beszüntette. Ezen tilalom még jelenleg is fennáll.

Az őrszemélyzet a korábbi rendelkezések szerint már 10 évi szolgálattal elérte a főtörzsőrmesteri rendfokozatot, mégpedig minden vizsga nélkül. A szolgálati idő szerinti előléptetéseket még a minősítés sem befolyásolta, feltétel volt, hogy előléptetésből ne legyen kizárva és az előléptetendő ne álljon fegyelmi vizsgálat alatt. A főtörzsőrmesteri rendfokozattal az őrszemélyzet — az altisztjelöltek kivételével, — elérte már a ranglétra legmagasabb fokát és rendőri pá-

A vallomás

Gyakran esik szó a vallomások értékéről, szavahihetőségéről, megbízhatóságáról és kihatásairól, különösen a testület tagjai között, akik egyrészt személyes vallomástétellel gyakran szerepelnek a bíróság előtt, másrészt foglalkozásukkal járó kötelességük, hogy az elhangzott vallomásokat jegyzőkönyvbe foglalják.

Ne méltóztassanak megijedni, nem tudományos fejtegetés következik az alábbi sorokban, csupán egy megtörtént eset, ami minden fejtegetésnél és magyarázatnál élesebben világít rá arra, hogy milyen szirtekre sodorhat valakit egy vallomás.

Nizzában, 1894 augusztus 1-én egy nizzai nyaralóban holtan találták Ross Emiliát, a fiatal, gazdag angol hölgyet. Első pillanatra meg lehetett állapítani, hogy gyilkosság történt. Szekrényeinek és bőröndjeinek tartalma szét volt szórva a véráztatta szobában, amiből rablógyilkosságra lehetett következtetni

A borzalmas bűntény nagy port vert fel. Megindult a nyomozás, azonban a gyilkos kilétére vonatkozólag semmi támpont, semmi gyanú nem volt s már-már úgy nézett ki a dolog, hogy holtpontra jut a nyomozás, amikor a rendőrségen vallomástételre jelentkezett Pigeonau György és elmondotta, hogy a gyilkosság időpontjában a nyaraló közelében vezetett el az útja és látta, hogy egy fiatalember izgatottan menekül onnan. További kérdésekre elmondotta, hogy az egyik Rigaud-fiút vélte felismerni. Nem tudja, melyikük volt, mert nagyon hasonlítanak egymáshoz s az esti félhomályban nem láthatta jól a menekülőt, de nem is tulajdonított fontosságot a dolognak, mert akkor még nem tudta, mi történt a nyaralóban, kötelességének tartja azonban, hogy felhívja erre a rendőrség figyelmét.

A gyanuba vett fivérek valóban feltűnően hasonlítottak egymáshoz. Henrik, az idősebbik, alorvos volt egy nizzai kórházban. Megállapították róla, hogy rendes, munkaszerető, józanéletű ember, aki csak a hivatásának él.

Raoulról viszont csakhamar kiderült, hogy léha, mulatós, könnyelmű ember, tele adóssággal, azonban akkoriban feltűnően költekezett. Újabb meg újabb bizonyítékok szóltak ellene, mire letartóztatták.

Rigaud Raoul kétségbeesetten tiltakozott a súlyos vád ellen. Az angol hölgyet nem ismerte, sohasem látta, azt se tudta, hol lakik s ha könnyelmű is, nem tudna arra vetemedni, hogy valakit meggyilkoljon. Hiába hangoztatta azonban körömszakadtig az ártatlanságát, mert több gyanúok szólt ellene és nem tudta kellően tisztázni magát.

Ekkor újabb fordulat történt A fiatalember letartóztatása után két nappal vallomástételre jelentkezett Rigaud Henrik, az alorvos. Nagyon össze volt törve, minden ízében remegett, sápadt volt és kimerült. Előadta, hogy teljesen hamis nyomon járnak, mert az öccsének semmi köze sincs a gyilkossághoz. Arra a kérdésre, hogy ki hát a gyilkos, bevallotta, hogy ő gyilkolta meg a nőt. Nagyon szerette és nem tudta elképzelni, hogy Emilia a másé lehessen, de aztán olyan dolgokat tudott meg, amik végleg halomra döntötték a jövőt illető terveit Elvesztette a talajt a lába alól. Azt se tudta, mit csinál, nem tud a részletekről számot adni, de azt akarta, hogy ha nem lesz az övé a nő, a másé se lehessen. Tébolyult indulatában valóban szétszórt mindent a lakásban, azonban nem vitt magával semmit.

A további kérdésekre egyre csak azt hajtogatta, hogy nem tudja, nem emlékszik rá, ne gyötörjék.

lyája további évtizedeiben újabb előmeneteli lehetősége nem volt. Ez könynyen közönyre és fásultságra vezethetett, ami megint csak a rendőri szolgálat hátrányára van.

Ezért az őrszemélyzet előléptetési szabályainak részbeni módosítása is időszerűvé vált.

Az őrszemélyzet előléptetési szabályzata a jövőben bizonyára jobban figyelembeveszi a szolgálat érdekeit és a takarékosság követelményeit.

A csendőrség legénységének előléptetésére vonatkozó módosító rendelkezések már ez év elején megjelentek.

Kívánatos volna, hogy a rendőrőrszemélyzet előléptetési rendje is minél előbb szabályoztassék. Ezzel megszűnnék a most fennálló bizonytalan várakozás, amelyről a «Magyar Rendőr» szerkesztőségéhez intézett kérdőlevelek és az őrszemélyzeti parancsnokok is tanuskodhatnak.

Több okból célszerűnek tartom, hogy a rendőri őrszemélyzet előléptetési szabályzata és rendfokozatai a lehetőségek szerint a testvérintézmény — a csendőrség — hasonló szabályzatához és rendfokozataihoz idomuljanak.

1926. év elején a honvédséghez hasonlóan a csendőrség is megszüntette a főtörzsőrmesteri rendfokozatot és ugyanakkor csak *egy* tiszthelyettesi rendfokozatot rendszeresített. Üdvös lenne hasonló egyszerűsítés a rendőrségnél is. A főtörzsőrmesteri állást, melyben nálunk nagy a túltengés, fokozatosan szintén meg kellene szüntetni, olyképpen, hogy ezen rendfokozatba a jövőben többé előléptetés nem lenne. A főtörzsőrmesteri illetményeket azonban már a törzsőrmesteri rendfokozat magasabb fizetési fokozatában azon módon érné el a rendőr, mint jelenleg a csendőr- és honvédaltiszt.

Az őrszemélyzetnél megszüntetendőnek tartom a rendfokozatok felemás — részben katonai, részben polgári — elnevezéseit. Ha már van őrmesterünk, törzsőrmesterünk, főtörzsőrmesterünk és alhadnagyunk is, akkor már következetességből is legyen tiszthelyettesünk is és ne felügyelőhelyettesünk. Eltekintve, hogy ezen változással már magában véve az állás megjelölése is három szótaggal rövidülne, a közönség a tiszthelyettesi elnevezést könnyebben szokná meg és jobban kedvelné. Az egyszintű állások megjelölésében is az egyöntetűséget és ezzel az egyszerüsítést szolgálná ez a változtatás.

A rendőraltiszteknél is megszüntetendő volna a III. II. és I. osztály. Illetmény tekintetében változást ez sem jelentene.

A vizsgák terén a mai altiszti-vizsgát őrségparancsnoki vizsgának nevezném, melynek letétele előfeltétel az őrségvezetési és hasonló megbizatáshoz és a tiszthelyettesi kinevezéshez. A törzsaltiszti vizsga helyett az *alhadnagyi* vizsgát rendszeresíteném.

Az alhadnagyi állások számát az alacsonyabb állások rendszeresitett számának terhére emelni kellene. A mai I. osztályú felügyelőhelyettesek alhadnagyokká lépnének elő. A nagyobb létszámú őrszemélyzeti osztályok szolgálatvezetői alhadnagyokkal volnának betöltendők.

Előléptetési feltételek:

Rendőrőrmesteri álláshoz 7 évi rendőri szolgálat és a utolsó két évben jó minősítés.

Rendőrtörzsőrmesteri álláshoz: a rendőrőrmesteri rendfokozatban eltöltött 6 év és az utolsó 3 évben jó átlagminősítés. Szolgálati időre való tekintet nélkül előléptethető azon rendőrőrmester is, aki az őrségparancsnokképző tanfolyamot elvégezte.

Rendőrtiszthelyettessé léptethetők elő az őrségparancsnokképző tanfolyamot elvégzett törzsőrmesterek, kik altiszti szolgálatra alkalmasok és az utolsó három évben legalább egyszer igen jó és kétszer legalább jó összminősítést kaptak. A hosszú érdemes külsőszolgálat elismeréseképpen a 20 évi rendőri szolgálattal rendelkező rendőrfőtörzsőrmesterek, ha arra érdemesek, címzetes tiszthelyettesekké nevezhetők ki. 24 évi rendőri szolgálat után pedig azon főtörzsőrmesterek, kik legalább 16 évi külső szolgálattal rendelkeznek és az utolsó 4 évben igen jó minősítést mutatnak fel, valóságos tiszthelyettesekké léptethetők elő. Az altiszti vizsga nélküli tiszthelyettesek azonban parancsnoklási megbizatást nem nyerhetnek.

A rendőralhadnagyi álláshoz az alhadnagyi vizsga letétele, legalább 6 évi őrségparancsnoki szolgálat és az utolsó 3 évben igen jó minősítés lenne szükséges.

A várakozási idők átlagosak. Esetenként szervezési okokból vagy a létszámviszonyokból kifolyólag meghoszszabbodhatnak, de meg is rövidülhetnek. Az előléptetések évente kétszer, május és november 1-én történnének. Az őrségparancsnoki vizsgával rendelkezők, továbbá a tiszthelyettesek és alhadnagyok rangsorjegyzékbe volnának foglalandók.

Rendfokozati jelvények:

Próbaidős rendőr a tanfolyamon: rendfokozati jelzés nélkül.

Próbaidős rendőr a rendőrképesítő-

Természetesen letartóztatták, testvéröccsét pedig szabadlábra helyezték. A töredelmes beismerő vallomás után most már úgy ment minden, mint a karikacsapás. Rigaud Henriket elítélték és számüzték a francia Guayanára, a Cayanne-i fegyenctelepre, a világszerte emlegetett Ördögszigetre.

A bűnügy lezárult, az izgalmak elcsitultak. Rigaud Raoul ilyen körülmények között természetesen nem érezte jól magát Nizzában. Hamarosan nyoma veszett. Egyesek szerint kivándorolt, míg mások tudni vélték, hogy nem viselhette el azt a szégyent, ami érte és öngyilkos lett.

A számüzött fegyenc az Ördögszigetre került, a bűnügyi iratok a törvényszéki irattárban porosodtak s az egész ügyre ráborult a feledés mindent eltakaró fátyola.

Ez idáig rendben is lett volna, azonban hátra volt még egy fordulat, ami azonban csak most, negyvenkét év mulva következett be. Most ugyanis, nehány héttel ezelőtt megint elhangzott egy vallomás...

Az egyik párisi rabkórházban haldoklott egy rab. Mikor érezte, hogy a végórája közeledik, gyónni akart. A gyóntatópapnak elmondotta, hogy meggyónt bűnein kívül még egy nagyon súlyos bűncselekmény terheli a lelkiismeretét: 1894-ben, Nizzában, egy augusztusi napon meggyilkolt egy angol hölgyet. A nőt Ross Emiliának hívták. Izgalmában nem tudta megtalálni a pénzt és ékszereket, amiért a bűncselekményt elkövette. Egyik fiókban iratokat talált. Azokat magával vitte, azt hitte, hogy takarékkönyvet is talál köztük. Az iratok egy része most is megvan. Megőrizte, mert tudta, hogy valaki ártatlanul szenved miatta s gondolta, ha előbb nem, legalább a halála után kiderül, hogy az illető ártatlan.

Suttogó, elhaló hangon elmondotta azt is, hogy a gyilkosságnál is súlyosabb bűnnek tartja, hogy más szenved miatta. Megkérte a gyóntató lelkészt, hogy vegye át tőle az iratokat, szolgáltassa be a hatóságnak és jelentse be azt is, amiket megtudott, ne tekintse a vele közölt dolgokat gyónási titoknak.

A rab rövid idővel később meghalt.

A gyóntató lelkész teljesítette a haldokló kérését és illetékes helyen bejelentette, hogy Pigeonau György miket közölt vele, mielőtt végleg lehunyta volna a szemeit.

A nizzai legfőbb bíróság intézkedésére újra elszedték a bűnügyi iratokat. Kiderült, hogy Pigeonau György volt az, aki a Rigaud-fivérekre terelte a gyanut. A legfőbb bíróság aziránt is intézkedett, hogy ha Rigaud Henrik életben van még, azonnal helyezzék szabadlábra.

A rendelkezés még életben találta az Ördögsziget 228-as lakóját, aki elmondotta, hogy valóban nem ő volt a gyilkos. Könnyelmű, de nagyon jószívű öccsét nagyon szerette. Őt akarta megmenteni, azért vállalta magára a gyilkosságot. A nőt egyébként nem is ismerte. Volt azonban egy menyasszonya, akit a rajongásig szeretett s aki hűtlen lett hozzá. Elvesztette az életkedvét és meggyűlölte az embereket. Mindez úgy összejátszott, hogy legokosabbnak tartotta magára vállalni a bűncselekményt. A negyvenkét év szenvedéseiért neki az is elég, ha tudja, hogy az öccse mégse volt gyilkos. A kegyelemből azonban nem kér. Egyetlen kérése, hogy hagyják őt ott most már élete végéig az Ördögszigeten, amit annyira megszokott, mialatt végigszenvedte az életét...

Ime: nehány vallomás — a gonoszság, meghasonlottság, testvéri szeretet és az önfeláldozás kifürkészhetetlen végletei között...

Öreg Csatár.

vizsga letétele után: egy fémrózsa a mostani kivitelben.

Ideiglenes rendőr: két fémrózsa.

Véglegesített rendőr: három fémrózsa. Az előléptetési szabályzatnak tartalmaznia kellene, hogy a „rendőri" rendfokozat egyszínű (hasonrangú) a „csendőri" rendfokozattal.

A rendőrőrmester, törzsőrmester és főtörzsőrmester rendfokozati jelvénye változatlan maradna.

Rendőrtiszthelyettes: míg a főtörzsőrmesteri rendfokozat végleg meg nem szünik, a mai kettős ezüst-paszomány három sárga fémrózsával, később egy ezüstpaszomány három sárga fémrózsával.

Rendőralhadnagy: rendfokozati jelvénye változást nem szenved.

Megkülönböztető jelzések.

Az altiszti (őrségparancsnoki) vizsgát tett törzsőrmesterek részére egy fehér fémgomb a zubbonyhajtókán a rangjelzés végén.

A vizsgázott tiszthelyettesek és az alhadnagyok a parancsnoki gombot a zubbony és köpeny hajtókáin viselnék.

A mai vállszalag helyett a zubbony újjain búzavirágkék paszomány közepén a középiskolai végzettségűeknél ezüst csíkot, a főiskolai végzettségűeknél és emléklapos tiszteknél aranycsíkot lehetne rendszeresíteni.

Ezen módosítások a lehetőségig csökkentenék a csendőrlegénység és a rendőrség őrszemélyzete előléptetésében és rendfokozati elnevezéseiben az 1922. évi rendezés óta előállott eltéréseket.

Végül azt hiszem, hogy az őrszemélyzet kérésének adok kifejezést, hogy addig is, míg a fokozatos előléptetések szünetelnek, a magasabb rendfokozatok címét nyerhessék el azok, kiknek az időrendbeli előléptetése már esedékessé vált.

Ganzler Árpád
rendőrfőfelügyelő.

Rendőrtisztek előadásai a Testnevelési Főiskolán

A főváros természetes fejlődésével természetszerűen együtt jár a közlekedésre szolgáló járóművek minél szélelesebbkörű alkalmazása és a forgalom akadálytalanságára, illetve gyorsaságára való törekvés. A rendőrségnek ezzel kapcsolatos feladatai, hogy t. i. a gyalogosok és a járművek érdekeinek megvédése mellett a közlekedési forgalmat okszerűen szabályozza és biztosítsa, újabb feladattal nőttek, és pedig azzal, hogy a világvárosi forgalom természetes velejáróját: az utcai lármát annyira csökkentse, amennyire csak — biztonsági érdekek sérelme nélkül — csökkenthető.

A rendőrség ezirányú feladatai arra is kiterjednek, hogy a változott viszonyoknak megfelelően, a közönség megfelelő tájékoztatásáról, az új rendhez való hozzászoktatásáról s hogy úgy mondjuk: annak beidegzéséről is gondoskodjék.

Ennek a feladatnak a sikerét elsősorban az biztosítja, ha az ifjúság már az iskolapadokban kellő oktatásban részesül és már ott megtanulja mindazt, amit saját biztonsága érdekében tudnia kell.

Dr. Szukováthy Imre, a Testnevelési Főiskola kitűnő igazgatója éppen ezért felkérte *dr. Ferenczy* Tibor főkapitányt, jelöljön ki olyan rendőrtiszteket, akik a Főiskola felsőbb évfolyamainak hallgatói előtt ezt a nagyfontosságú tárgykört szakszerű előadásokban ismertetik és így a testnevelési tanárok és tanárnők onnan kikerülve, már kellő felkészültséggel oktathassák az ifjúságot a közlekedési tudnivalókra.

Ez alapon december folyamán már meg is kezdődtek a Testnevelési Főiskolán a közlekedési előadások, melyeket *Baksa* János főkapitányhelyettes, *dr. Peregriny* Géza rendőrfőtanácsos, *dr. Marinovich* Marcell rendőrfogalmazó és *vitéz Németh* Lipót rendőrfőfelügyelő tartottak.

Az előadók személyében és szakképzettségében egyaránt biztosított magasszínvonalú előadásokra *dr. Szukováthy* Imre igazgató meghívta a fővárosban már ténylegesen működő testnevelési tanárokat és tanárnőket is, akik szintén feszült figyelemmel és rendkivül nagy érdeklődéssel hallgatták az egytől-egyig kiváló és élvezetes előadásokat.

Baksa János főkapitányhelyettes a szakíró avatottságával ismertette a közlekedés fejlődését Icarustól az óránkénti 800 km-es teljesítményig. Dr. *Peregriny* Géza r.-főtanácsos a csendrendeletet és a közlekedési kihágásokat, valamint a büntető rendelkezéseket ismertette, dr. *Marinovich* Marcell rendőrfogalmazó a közlekedési kódex nagy anyagát adta elő, végül *vitéz Németh* Lipót rendőrfőfelügyelő a közlekedési rendeletek gyakorlati végrehajtását, a K-rendőrök szolgálatát, a gépjárómű-forgalom szabályozását, irányítását, valamint a kézzel való forgalomirányítást ismertette.

A tanárok és tanárjelöltek a nagy rátermettséggel és felkészültséggel tartott előadások során nemcsak szakszerű tájékozódást nyertek, hanem a részletekig kiterjedő alaposság mellett új szempontokat láttak meg, amik mellett kétségtelenül sokkal könnyebben tudnak majd a rájuk váró feladatoknak eleget tenni.

A Testnevelési Főiskola a kiváló előadókat a Főiskolát ábrázoló emlékéremmel ajándékozta meg s értesülésünk szerint tervbevette, hogy ezeket az előadásokat a jövőben is rendszeresíti. Valószínűleg hamarosan sor kerül arra is, hogy a székesfőváros többi tanintézeteiben is meginduljon a rendszeres közlekedésrendészeti szakoktatás.

— vbg —

GONDOLATOK

Hazudhatsz az asszonynak, amíg csak birod hozzá a fölénsimilarityet.

Aki nem érzi át a bűnhődés súlyát, annak a reá szabott büntetés sem nem árt, de nem is használ.

Aki maga felületes természetű, legjobban az bízik abban, hogy az ő sorsát-dolgát intézői majd alaposak, megfontoltak lesznek.

Ne kockáztasd a még meglévő értékeket — a már elvesztettek visszaszerzésének erőltetésével.

Dr. Kolozs Gyula.

Áthelyezések Budapesten

A rendőrfőparancsnok a szolgálat érdekében áthelyezte *Bajai* István r. főtörm-t a főkap. oszt. állományán belül;

a kerékp. osztály közl. osztagtól *Gubó* István r. főtörm-t a XI, *Kovács 38.* József r. főtörm-t a IV, *Kovács* 5. Gábor r. törm-t a VI, *Maglódi* József r. főtörm-t a VII—XIV, *Nagy 18.* Sándor r. főtörm-t a IV, *Egerszegi* György r. őrm-t a IX, *Orsovai* Imre r. főtörm-t a VI, *Pálfi* László r. főtörm-t a VII—XIV, és *Szalai* Bálint r. törm-t a IV. ker. osztályhoz;

a kerékp. oszt. közl. osztaghoz: *Biró* György r. főtörm-t (IV), *Bödör* Péter (IV), *Simon 10.* Mihály (VI), *Magócsi* István (IV), *Farkas* 2. Imre (VI), *Tar án* Mihály (VII—XIV). *Papp 13.* János (IX), r törzsőrmestereket, *Szabó 2.* Imre (XI) és *Horváth 37.* István (VII—XIV) r. őrmestereket;

a IV. ker. osztály állományán belül: *Bősze* János, *Simon* Pál, *Szentpéteri 2.* Imre, *Horváth 25.* István, *Botlyán* Péter, *Pákozdi* Ferenc r. főtörzsőrmestereket, *Fülöp 3.* János r. őrm-t és *Balogh 14.* János rendőrt;

a VIII. ker. osztályhoz: *Benedek 3.* István (Kisp. oszt.), *vitéz Pálfy* Zsigmond (Kisp.), *Győri* Péter (Kisp.), *Rózsafi* József (dunai oszt.), *Kovács* 22. István (Ujp.), *Kozma* 2. József (VI.), *Gyarmati* István (Ujp.), *Patakfalvi* Pál (Kisp.) r. törzsőrmestereket és *Meszlényi* János (IV.) r. őrmestert;

Székely 2. István (dunai oszt.) r. főtörm-t a III., *Pozsonyi* 2. István (Ujp.) r. főtörm-t a II. vasúti, *Váraljai* 2. György (Ujp.) r. főtörm-t a II. vasúti, *Mihály* József (dunai oszt.) r. törm-t a III., *Bánhalmi* János (dunai oszt.) r. törm-t a II. ker., *Lovasi* József (Ujp.) r. őrm-t a III. és *Pátkai* György (VI) rendőrt a III. ker. osztályhoz;

Puskás Nagy János r. főtörm-t a II. vasúti osztályon belül;

a kispesti osztály állományán belül: *Galambos* István, *Szabó* Dániel, *Huszár* András, *Veres* 5. István, *Paál* 5. József, *Bánkfi* Mihály, *Sárszögi* András, *Zrinyi* István, *Csepregi* József, *Korbély* József, *Magyar* 5. József, *Nagy* 29. István, *Gecsei* Imre, *Hazafi* János r. főtörzsőrmestereket, *Csabai* Mátyás, *Maklári* Ferenc, *Dózsa* 2. Mihály, *Bagi* András, *Fazekas* 2. István, *Kollár 3.* János, *Sófalvi* 2. István, *Tarkó* János, *Fürge* Lajos, *Komlósi* Albert, *Bányai* András, *Komáromi* Ferenc, *Erős* István, *Bujtás* Lajos, *Simon 9.* János, *Marosi* Imre, *Domokos* István, *Bazsó* Vendel, *Pintér* 2. Sándor r. törzsőrmestereket, *Madár* Lajos, *Puskás 3.* István, *Tóth 20.* Sándor r. őrmestereket és *Tóth 13.* Lajos rendőrt;

a VIII. ker. osztály állományán belül *Radnóti* Frigyes, *Csányi* Károly r. főtörm-eket és *Barta* János törm-t;

Boricza József rendőrt (IX.) és *vitéz Kovács* Sándor r. őrm-t (Pestszterzs.) kölcsönösen;

a VII—XIV. ker. osztály állományában: *Szirmai* János, *Thury* Endre, *Horváth 11.* Sándor, *Szekér* István, *Takács 11.* István, *Szuhai* György, *Cseh* Ambrus, *Visnyei* 2. Ferenc, *Nagy* Mihály, *Baranyai* István, *Ispán* Lajos, *Ozsváth* Ferenc, *Bonyhádi* Géza, *Nagy 4.* Gábor, *Molnár 17.* János, *Kasznár* Antal, *Farkas 11.* József, *Orgován* János r. főtörzsőrmestereket, *Egervári* János, *Berta* Imre, *Fekete* Imre, *Süli* Antal, *Karádi* Pál, *Tóth 8.* Lajos, *Nagy 7.* György, *Dóra* Gábor, *Oláh* Albert, *Nyúl* János, *Gellértfi* Ferenc, *Kiss 30.* József r. törzsőrmestereket, *Papp* Zsigmond, *Horváth* 2. Károly, *Ocsag* István, *Laki* István, *Lehel* Sándor, *Kókai* 2. Ferenc, *Kósa* József és *Benke* Imre r. őrmestereket.

Az egyke elleni küzdelem

Válságos és terhes idők küszöbét léptük át. Az egész világ válságban van. Vajjon a világon melyik nemzet fogja kiállani az életképesség tűzpróbáját? Nyilvánvalóan az, amely számban, népességben egyre szaporodik. Mert egy nemzetnek sem válik javára, ha népessége mindegyre fogy. A mult szenvedései, a ma válsága és a holnaptól való félelem teljesen átalakította, megváltoztatta a népek gondolkodását, ami bizony előre meg nem jósolható fejleményeket rejteget méhében. A művelt nemzeteknél már rég felütötte a fejét az egyke. Itt-ott sikeresen is küzdenek ellene. De a baj legnagyobbika ott van, hogy a magyarságot is kikezdte ez a szörnyű métely, amely azóta egyre fogyasztja és sorvasztja sorait. Azonban a magyarság nem engedheti meg magának, hogy gyermektelen és az egy-gyermekes családokból tevődjék össze. Ez a magyarságnak létkérdése. *Ez, ha nálunk meghonosodik, a Trianoni csapásnál is nagyobb pusztítást okoz!*

Pedig — sajnos — nemzetünk életfáját ez a féreg már elég régóta rágja és pusztítja. Országunk fővárosában és különböző vidékeken már meghonosodott a gyermektelen és az egy-gyermekes család. *Az «egyke» és «egyse» történelmi családokat pusztít ki.* Hosszú századok folyamán őseink vérével és verejtékével áztatott földek és más javak mennek át idegenek birtokába. *Idegenek vetnek a magyar ugaron, idegenek takarítják be a termést. A muskátlis-ablakú magyar házakba idegenek költöznek, mert nincsenek magyar utódok, kik az ősök örökébe lépjenek. Nagyobb bűnt el sem lehet képzelni, mint nemzetünk gyarapodásának a születéstől, a gyermek nevelés gondjától való irtózását s főleg bűnös kényelemszeretetből való meggátlását. Ez oly szégyenletes tünet, amitől csak sajnálkozással és szégyenkezéssel fordulhat el minden nemesen és vallásosan gondolkodó ember.* Jól tudjuk, hogy napjainkban harc az élete a földkerekség minden családjának. Harc a sokgyermekes családok élete is. S mégis túlnyomóan a jobbmódú családoknál jelentkezik az egyke, ahol több gyermek eltartása jóformán semmiféle nagyobb gondot nem okoz. A sokgyermekes családok az Isten-rendelte természet törvényeinek híven alávetik magukat, a sok gyerekkel az élet igazi küzdelmét, erős lélekkel, vallásos hazaszeretettel, emberi méltóságukhoz illő módon, tiszteletreméltóan állják. Addig a gyermektelen, vagy az egy-gyermekes családok az élet nehéz küzdelmeit feladva, az élet kényelmesebb síkjára hátrálnak meg, anélkül, hogy az igazi életküzdelmet megkísérlenék.

Sorsüldözött nemzet lett a magyar! Hazája védelmében állandóan fogyott. De most dúló csaták helyett, e legválságosabb időben, önmagát pusztítja gyermektelen s egy-gyermekes «nemzetrontással»! Gyengesége pedig lehetőséget nyújt arra, hogy a folytonosan leselkedő, erőszakos és ellenséges szándékú szomszédjaink ezt a vérszegény, kicsi nemzetet a föld színéről is elsöpörjék.

Magyarország Kormányzójának ez év folyamán Mohácson elmondott magasszárnyalású szózata is kb. ezt tükrözte vissza. Ehhez a harchoz mindnyájunk segítségét kérte. Csatlakoztak is e harchoz a társadalom minden rétegéből. Megindult mindenütt a nagy harc az *egyke* és *egyse* leküzdésére. *E nemzetrontás elleni küzdelemben a rendőrségnek is ki kell vennie bőségesen a részét, mert különben nem foglalhatunk el méltó helyet a magyar keresztény társadalomban.* Hazánk érdekei azt parancsolják, hogy e kórnak testületünkben is meg kell szűnnie. A rendőrtársadalomnak ezektől az áldozatoktól visszariadnia nem szabad. Megállapított dolog, hogy ezt a nemzetrontást főleg gazdasági bajok, a megélhetés nehézségei idézik elő. De tudjuk azt is, hogy legfőképen olyan családoknál dívik ez, akik eljárásukat gazdasági bajokkal nem indokolhatják. Inkább az erkölcsi nevelés nagyfokú hiányára vezethető ez vissza.

Nálunk a testületben is alábbszállott a születések száma. Pedig a gazdasági bajokkal való takaródzás a rendőrség körében sem teljesen indokolt. *Ezért minden egyes rendőr tekintse az egyke és az egyse elleni küzdelmet egyéni és hazafias kötelességének s járjon elől jópéldával a magyar társadalomban.* Akkor bizonyára be fog következni a rég várva-várt magyar feltámadás is.

A rendőrcsaládban a kisgyermek jötte legyen öröm és boldogság, ki a családban örömet és derűt fakaszt, ki az Isten hírhozója. Ő legyen családi tűzhelyünk fénye, központja és a magyar élniakarás fenkölt jelképe! Akkor nem kell félnünk, hogy idegenek fogják birtokba venni az ősi magyar ugart, mert lesz, aki megművelje, s ha kell: az ellenséggel szemben megvédje. A gyermekszeretet pedig ismét meg fogja hódítani a sziveket, hogy sokat szenvedett Hazánk nagy legyen, éljen és viruljon még sok évezreden át a törhetetlen hit és szeretet jegyében!

Ágoston József
r. főtörzsőrmester

A debreceni rendőrség háziünnepe

Hazafi Ferenc r. törzsőrmester kitüntetése

Lelkes, bensőséges háziünnepség volt a debreceni rendőrkapitányságon november 29-én abból az alkalomból, hogy a Tiszántúli Madár- és Növényvédelmi Egyesület jutalommal és oklevéllel tüntette ki *Hazafi* Ferenc r. törzsőrmestert, aki a rendőrőrszemélyzet debreceni tagjai közül az állat-, madár- és növényvédelem terén a legbuzgóbb szolgálatokat végezte.

Az ünnepségen megjelent az Egyesület képviseletében *Sesztina* Jenő felsőházi tag, elnök, *dr. Nagy* Jenő egyetemi ma-

Hazafi Ferenc r. törzsőrmester

gántanár és *Balla* Béla munkásközvetítő intézeti igazgató. A rendőrtisztikart *Zsákay* József rendőrtanácsos, *vitéz dr. Tóth* Gyula r. kapitány, *vitéz Boskó* Mihály r. főfelügyelő, valamint *Ámon* János, *Bársony* György és *Erdős* Béla r. felügyelők képviselték.

Az őrszemélyzet dalkara *Szücs* Gergely zenetanár vezetése mellett előadta a Magyar Hiszekegy-et, majd *vitéz Boskó* Mihály r. főfelügyelő, őrszemélyzeti parancsnok köszöntötte a megjelent vendégeket és lendületes beszédben méltatta azt a tevékenységet, hogy a Tiszántúli Állat- és Madárvédelmi Egyesület immár évek óta mindig megjutalmazza azt a rendőrt, aki az állat- és természetvédelem terén a leglelkesebb tevékenységet fejti ki. Rámutatott a rendőri szolgálat messzeágazó voltára és arra, hogy ezt a nehéz és fáradságos szolgálatot az teszi igazán értékessé és tartalmassá, ha tudásával, éberségével és mozgékony tevékenységével mindazokat a kötelességeket felöleli, amelyek az egyének, közületek és az állam javainak megőrzése és biztosítása szempontjából kívánatosak. Nemes, önzetlen cél vezeti az Egyesületet, amikor a bilincsek közt sínylődő megcsonkított Haza állat-, madár- és növényvédelmét tűzte ki céljául. Ismertette azokat a lehetőségeket, amik az őrszemélyzet munkásságának bekapcsolásával eredményesebbé teszik az Egyesület tevékenységét s gyujtóhangú, lelkesítő, amellett rövid és tömör beszédjében további buzgó támogatásra serkentette az őrszemélyzet tagjait. Kijelentette, hogy az őrszemélyzet boldog, hogy egyéb feladatai mellett ezen a téren is eredményesen működhetik.

Ezután *Sesztina* Jenő felsőházi tag, az Egyesület elnöke emelkedett szólásra. A madár- és növényvédelem közgazdasági fontosságát méltatta. Rámutatott arra, hogy bár az ember a teremtés koronája, az Istennek más teremtményei is vannak, amelyeknek a védelme már reánk hárul. Meleg szavakkal hívta fel az őrszemélyzet tagjait arra, hogy emberséges szeretettel védelmezzék meg ezután is ezeket a teremtményeket.

Dr. *Nagy* Jenő egyetemi magántanár a kötelességteljesítés módjairól és különbségeiről beszélt. Szeretné — ugymond —, ha mindenki szívvel és lélekkel teljesítené kötelességét és átérezné a madár- és növényvédelem rendkívüli fontosságát. Kiemelte, hogy a rendőrség debreceni őrszemélyzete milyen jó példával jár elől ezen a téren. Rámutatott a külföldi állatvédelem fejlettségére és azzal adta át az Egyesület ajándékát és oklevelét *Hazafi* Ferenc r. törzsőrmesternek, hogy szolgáljon ez serkentésül és ösztönzésül az őrszemélyzet minden egyes tagjának a további munkálkodásra.

Zsákay József rendőrtanácsos a betegsége miatt távollevő *Lám* Dezső főkapitányhelyettes és az egész rendőrség nevében fejezte ki köszönetét, nemcsak a szép és értékes kitüntetésért és oklevélért, hanem azért is, hogy a magasállású vendégek megjelenésükkel az ünnepség fényét emelték, azt emlékezetessé és igazán lélekemelővé tették.

Az Egyesület, mely önzetlen célokért küzd és nemzetgazdasági vonatkozásban is igen nagyértékű eszméért harcol, elhatározta, hogy a jövő évben a csendőrség és az erdőőri személyzet egy-egy tagját is megjutalmazza, hasonló értékes tevékenység esetén.

Nyugdijasok

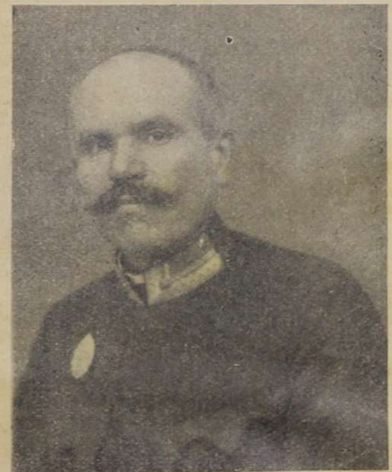
A város temploma előtt, vasárnap délben, mise után, elnyűtt, kopott padon két öregúr élvezi a kényszerű semmittevés fanyar örömeit. Nyugdíjasok. Nem sokat beszélnek. Alig akad már mondanivalójuk. Az idősebbik szivart vesz elő, körülményesen rágyujt s merengve nézi a füstöt. A másik csendben figyeli. Végre megszólal az öregúr: — Rég nem láttam. Csak nem volt beteg, főfelügyelő úr? — A másik huncutkásan mosolyog: — Nem én, főtanácsos úr. Jobban érzem magamat, mint valaha. — Újabb csend. — Ez már aztán jó dolog. Azelőtt nem szokott elmaradni! — Nem. De meguntam a semmittevést. Ideges voltam és álmatlan. Hozzászoktam a munkához s nem lehetek meg anélkül. Dolgozom, mint régen... — Ugyan mit dolgozik, főfelügyelő úr? — Jövök-megyek. Szemlélem az őrszemeket. Aktákat intézek. Javaslatokat teszek. — Hogyan? Megint visszakerült a tényleges szolgálatba? — Óh, nem. Korán kelek, késön fekszem. Bejárom a várost, ahogy a szolg... az ügy éppen kívánja. Bemegyek a hiv... akarom mondani: az irodámba. Megint a régi csapáson járok. Azóta jobb a közérzetem, étvágyam is van s nyugodtan alszom. — A főtanácsos arcán mosoly suhan át. Elmélázik. Elkalandozik a multba, a lázas munka mindig halaszthatatlan taposómalmába. Aztán másról esik szó. Közben nagy szüneteket tartanak. Déli harangszóra elbúcsúznak: — Alázatos szolgája, főtanácsos úr! — A viszontlátásra, főfelügyelő úr! — El indulnak, ellenkező irányba. Nehány lépés után a főtanácsos visszafordul: — Főfelügyelő úr, csak azt akartam mondani, hogy talán... ja, igen... ha nincs akadálya, azokat a bizonyos ügydarabokat... esetleg fel lehetne küldeni hozzám... mondjuk: aláírásra... Én is ideges vagyok és a közérzetem se valami jó... — Parancsára! — Az egyezséget meleg kézfogással pecsételik meg s mosolyuk kissé kaján, mint a csinytevőké, akiknek sikerült kijátszani az öregség rájuk zúdult mostohaságát. Elválnak, belevegyülnek a tömegbe, de mintha melegebben sütne a koratéli napsugár...

Véncsont.

Kitüntetés dicsérő okirattal

A budapesti főkapitány dicsérő okirattal tüntette ki *Sarang* János III. oszt. r. felügyelőhelyettest, aki huszonötévi rendőri szolgálati ideje alatt kötelességét mindenkor követésreméltó buzgósággal, a legnagyobb lelkiismeretességgel és önfeláldozással teljesítette.

Sarang János 1910-ben lépett a testület kötelékébe; 1918-ig őrszemszolgálatot teljesített, majd irodai beosztásba került és 1920 óta őrszobaparancsnoki teendőket

Sarang János III. o. felügyelőhelyettes

végez. Szolgálati ideje alatt már kétszer kapott dicsérő okiratot. Először azért, mert több bűncselekmény tettesét kinyomozta, ártalmatlanná tette, másodszor pedig betöréses-lopások tetteseit kerítette kézre igen ügyes, férfias és önfeláldozó intézkedés során. Ezenkívül háromszor nyilvános megdicsérésben is részesült.

Legveszélyesebb intézkedésem

(6. számú beküldött levél.)

1922 március 11-én délután 4 órakor vettem át az őrszemszolgálatot a Petőfi-téri hajóállomásnál. Este 7 óra tájban érkezett oda őrszobaparancsnokom, ki ellenőrző körútját végezte s azután elindultunk az alsó rakparton, hogy a bécsi hajó érkezéséig végigportyázzuk a part mentét. Amint az Erzsébet-híd közelébe értünk, észrevettük, hogy a pillér mögül elősiet valaki s mielőtt megakadályozhattuk volna, beugrott a Dunába. Egy csobbanás — s az illető eltünt az árban.

Tudtuk ugyan, hogy az öngyilkosokat rendszerint felveti a víz, de ez ugyan sovány vígasz volt, mert akkor még sem én, sem őrszobaparancsnokom nem tudtunk úszni, már pedig akkoriban még nem volt dunai mentőőrség, de még csak vízi alkalmatosság se volt a közelben.

Ösztönszerűen leszaladtunk a pillér déli oldalához. Csakhamar észrevettük, hogy a parttól mintegy 5—6 m.-nyire valami sötét foltot visz a víz. Őrszobaparancsnokom a parton maradt, én meg olyan gyorsan, ahogyan csak erőmből tellett, felszaladtam a közeli villamos végállomáshoz, hogy rudat, vagy kötelet kerítsek. Kaptam is egy hosszú kötelet s rohantam vissza.

Mire visszaértem a partra, újabb meglepetés várt. Őrszobaparancsnokom közölte velem, hogy az életúnt bizonyára elmerült, mert már csak a sapkáját viszi a víz. Nem akartam belenyugodni abba, hogy a szemem láttára elvesszen egy emberélet, ezért a kötél egyik végét őrszobaparancsnokomnak átadva, köpenyt, sapkát és fegyverzetet ledobva magamról, belegázoltam a vízbe.

Könnyű elgondolni, milyen érzés úszni nem tudó embernek belevetni magát a hatalmas folyam jéghideg vizébe, de ebben a pillanatban a kötelességérzet kerekedett felül bennem. Már a hónaljamat is ellepte a víz, mikor végre sikerült megfognom az életúntat. Őrszobaparancsnokom is térden felülig érő vízben állt.

Az életúnt egy B. I. nevű, 70 éves ujságárus volt. Átkaroltam s ölben vittem ki a partra, hol első segélyben részesítettük. A parton álló közönség lelkes éljenzése közben vittem fel az elalélt öreget. Mire a mentők kiérkeztek, mesterséges légzéssel már magához térítettük.

Másnap meglátogattam a Rókus-kórházban. Jól esett neki az érdeklődésem, azonban lemondóan legyintett: «Kár volt velem bajlódnia, biztos úr!» Pár nappal később újra fel akartam keresni, de akkor már üres volt az ágya. Tüdőgyulladást kapott s az végzett vele.

Fehér 2. László
r. főtörzsőrm. (Budapest).

(7. számú beküldött levél.)

Közel egy éve annak, hogy az országos állatvásár alkalmával az újhatvani Rákóczi-úton észrevettem egy szokatlanul nagy csődületet, mely a Rothermere-úton verődött össze egyik vendéglő előtt. Nyomban a helyszínre siettem s csakhamar megállapítottam, hogy a kiváncsi tömeg egy verekedő társaságot vesz körül. Mintegy tíz ittas cigány lóalkusz verekedett össze.

Mikor odaértem, két cigány már a vérében fetrengett. Azt is megtudtam hamarosan, hogy K. J. kereskedőt támadták meg a cigányok, aki késével védekezett a jogtalan támadás ellen. A kés közben eltűnt valamiképpen; a kereskedőnél már csak egy hajlított sétabot volt s ezzel igyekezett védekezni a cigányok ellen, akik viszont kocsilőcsökkel támadtak.

Erélyes, hangos szóval felhívtam őket, hogy azonnal hagyják abba a verekedést s ugyanabban a pillanatban kikaptam a kocsilőcsöt annak a cigánynak a kezéből, aki éppen le akart sujtani a kereskedőre, őt pedig betuszkoltam a vendéglőbe, hogy a további bántalmazás elől megvédelmezzem. Hogy a továbbiak során a kereskedő se távozhassék el, őt a vendéglőssel egy udvari szobába zárattam, majd telefonon segítséget kértem a vasúti őrszobáról, egyben orvosi segítséget is.

A cigányok mindenáron elő akarták keríteni a kereskedőt és be akartak hatolni a vendéglőbe, melynek ajtaját elálltam. Lármáztak, szitkozódtak, kiabáltak, hogy menjek félre az útból, mert ha akármit csinálok, úgy se tudom megakadályozni, hogy agyon ne verjék a kereskedőt.

Ideig-óráig kézzel tartottam távol őket, de egyre hangosabbak lettek s egyszerre csak egyikük, Vidák D., engem is kocsilőccsel akart megtámadni. Hirtelen odaugrottam, alulról elkaptam a lőcsöt s azzal löktem el magamtól a feldühödt cigányt. A társai ekkor egymás biztatásától vérszemet kapva, most már engem kezdtek szidalmazni s arra biztatták egymást, hogy engem kell agyonütni, amiért a kereskedőt védelmembe vettem.

Rendkívül veszedelmessé tette a helyzetet az, hogy a cigányokat körülvevő tömeg támogatására nem számíthattam s arra se volt módom, hogy Vidákot megbilincselve ártalmatlanná tegyem, mert abban a pillanatban, mihelyt a vendéglő ajtajában elfoglalt helyemet elhagytam volna, valamennyien nekemrontottak volna. Eközben Vidák valahonnan megint előkerített egy lőcsöt s heves szitkozódások közepette nekem akart támadni. Ekkor kardot rántottam s néhány kardcsapással pillanatok alatt megfutamodásra kényszerítettem a cigányokat. Közben megérkezett a kért rendőri segítség is. Négy rendőrtársammal ezután elfogtuk a verekedésben résztvett cigányokat.

Patkó Joachim
r. főtörzsőrm. (Hatvan.)

Tizéves találkozó

Kedves Bajtársaim!

Az Örökkévalóságban egy röpke pillanatnál is kevesebb tíz év, pedig mindössze ennyi telt el azóta, hogy rendőri pályánkat az Ujszegedi Internátusban megkezdtük. Ez alkalomból szeretettel hívlak meg Benneteket egy előre meg nem beszélt tízéves találkozóra, ami úgy vált lehetségessé, hogy elöljáróink gondoskodása folytán valamennyien kezetekben tarthatjátok a Magyar Rendőr újévi számát s kedvenc lapunk hasábjain szólhatok Hozzátok.

Szeretettel köszöntelek Benneteket az írás fehér asztalánál, melynek terítéke a betű és fűszere: tíz év nehéz rendőri munkája.

Emlékezzünk kegyelettel azokról, akiket az Úr elszólított körünkből s akik ma már az Ismeretlen Világ rendje fölött őrködnek.

Amint gondolatban körülnézek közöttetek, úgy látom, eljárt az idő fölöttetek is. Férfiasabbak, edzettebbek vagytok, komolyabbak és törődöttebbek. Homlokotokon több a gond redője, mint a derü. Azóta bennetek is valósággá érett mindaz, ami akkor és ott még csak tanulás volt, elképzelés és elmélet.

Egyben valamennyien megizmosodtatok: a hazaszeretetben. A Haza az életcélunk, büszkeségünk, az irányunk. Magyarnak lenni: boldog szenvedés. A magyar Hazát szolgálni: dicsőség. Érte történjék minden cselekvésünk, minden igyekezetünk, minden önfeláldozásunk. Minden egyéb eltörpül és elhomályosodik a Haza nevének fénye mögött. Erre taníttsátok mindazokat, akik Veletek érintkeznek. A jelszóba öntsön vért a cselekvés, mely megszünteti mindenütt azt a gunyoros mosolyt, amellyel egyesek a magyar leventék „Szebb Jövőt!" köszöntését fogadják.

Kedves Bajtársaim! Ne csüggedjünk. Ha botlottunk: jóvátehetjük. Ha hibáztunk: helyrehozhatjuk. Meg kell mutatnunk mindenkinek, hogy megálljuk helyünket azon a megkülönböztetett őrhelyen, ahová kerültünk: a Haza szolgálatában és a Haza érdekében.

Bajtársaim, szebb jövőt!

Fazekas 2. István, r. őrmester (Kecskemét).

Ismerjük meg hazánkat

BUDAPEST

(27. közlemény)

67. Országos Magyar Zeneművészeti Főiskola (Zeneakadémia)

VI. ker. Liszt Ferenc-tér 8. sz.
(VI. kerületi 50. sz. r. őrszoba 227. sz. őrszemének keretében.)

A főváros zenei élete felveszi a versenyt Európa bármely zeneközpontjával. Bátran állíthatjuk, hogy Budapest zenei élete lényegesen hozzájárul annak a magas színvonalnak a létrehozásához, amely a magyar kulturát a bennünket körülvevő s minket elfojtani igyekvő államok kultúrája fölé emeli. Ez a különösképpen az utóbbi évtizedekben hatalmas lendülettel fej-

Orsz. Magyar Zeneművészeti Főiskola

lődő magas zenei kultúra elsősorban a *zenei oktatás* kiválóságának köszönhető, melyben vezetőszerepet visz az *Országos Magyar Zeneművészeti Főiskola,* vagy röviden *Zeneakadémia.*

Az intézet alapítója: (1875.) *Liszt Ferenc,* a mult század (1881—1886) egyik legtekintélyesebb zenei vezetőegyénisége, zeneszerzője, írója és zongoraművésze, a zenei élet legnagyobb iránytadó alakja volt, aki annak elnökigazgatójaként évenként több hónapot töltött Pesten, megosztván tartózkodását Róma és Weimar között. Liszt Ferenc utólérhetetlen zongorajátékával, nemzedékeket megterméke nyítő zeneszerzői munkásságával, fejedelmi bőkezűségével, jószívűségével és emberi egyéniségének lebilincselő varázsával a múlt század legendás alakja volt, akit eme tündöklő tulajdonságai az akkori kor legnagyobb emberei közé emeltek.

A főiskola kiváló tanárai között világhírű zeneművészeink is helyet foglalnak *(Dohnányi Ernő, Hubay Jenő)* és erről az akadémiáról kerültek ki többek között a mai modern zene legkiválóbb mesterei is *(Kodály Zoltán, Bartók Béla* stb.).

A zeneakadémiát mint állami intézetet alapították, első elnöke, mint említettük, *Liszt Ferenc,* igazgatója pedig *Erkel Ferenc* volt. *Erkel* (1810—1893) először mint zongoraművész tünt fel, majd mint zeneszerző tette nevét nevezetessé. Ő a zenei szerzője a Himnusznak is. Világhírű karmester volt.

Az épületet 1907-ben *Korb* Flóris és *Giergl* Kálmán építették. Kapuja felett *Stróbl* Alajos *Liszt bronz-szobra* látható. A földszinti nagy hangversenyteremben hatalmas *verseny-orgona* van. Az első emelet sarki termében van a *Liszt-múzeum,* ahol a sok értékes zenei emlék között Liszt Bösendorfer zongorája látható, amelyen valaha *Beethoven* játszott.

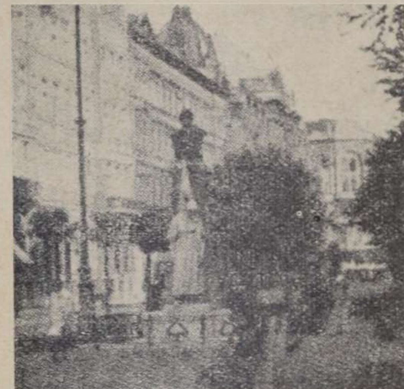
A hivatalos *Zeneakadémia* elnevezés helyébe 1918-ban az *Országos Magyar Zeneművészeti Főiskola* lépett.

68. Irányi Dániel mellszobra

VI. ker., Liszt Ferenc-tér.
(A VI. kerületi 50. sz. r. őrszoba 227. sz. őrszemének keretében.)

A *Liszt Ferenc-téren* áll a szabadságharc körüli idők neves és köztiszteletben álló politikusának, *Irányi Dánielnek* (1800—1886) *mellszobra.* A szabadságharcban felvidéki kormánybiztos volt. A szabadságharc leverése után menekülnie kellett s emigrációja alatt külföldi lapokban ismertette a szomorú magyar viszonyokat. A kiegyezés után képviselővé választották s mint ilyen, a polgári házasság törvénybeiktatásának egyik előharcosa volt.

Külön említésreméltó, hogy az 1870—71-iki porosz-francia háború idején, amikor a németek már Párist fenyegették, Irányi Dániel hatalmas és megkapó beszéddel bevezetett indítványt tett arra, hogy határozatilag mondja ki a ház, miszerint «a magyar nemzet a legmelegebb rokonszenvvel kíséri a francia nemzetnek szabadsága és területi épsége megóvására kifejtett önvédelmi harcát és határozottságát», továbbá szólítsa fel a ház az akkori kormányt, hogy a többi semleges hatalmakkal egyetértésben «a népszabadság, a civilizáció és az európai közérdekek által kárhoztatott további harcnak jogos és méltányos feltételek mellett való berekesztésére minden lehető módon közreműködjék.» Bár a kormány az akkori viszonyok között nem járulhatott hozzá a határozati javaslat tárgyalásához, mindazonáltal jellemző s mindenkorra örök figyelmeztetés marad a trianoni feldarabolást irányító Franciaország felé, hogy az

Irányi Dániel szobra

akkor nemzeti létében fenyegetett és szorongatott helyzetben levő francia nemzet mellett a magyar törvényhozásban emeltek először szót és bátran nyilvánították ki vele szemben a magyarság együttérzését. A francia képviselőházban ezzel szemben senki nem akadt, aki hazánk kegyetlen és eszte-

len feldarabolása ellen felemelte volna tiltakozó szavát!

A szobor, a gyászoló nemzetet jelképező női alakkal, *Kallós* Béla alkotása 1904-ből. *(Folytatjuk.)*

MISKOLC.

A vonaton a város keleti szegélyén levő miskolci *Máv. Személypályaudvarra* érkezünk *(Tiszai pályaudvar)*, viszont a város belterületén van a *Máv Miskolci (Gömöri) pályaudvar*. Utóbbi főleg a teherforgalom lebonyolítására szolgál.

A személypályaudvarról a *Szinva vasuti hídján* áthaladva, *a Baross Gábor-utcába* jutunk, amelyben balra a *villanyteleppel*, mellette a mesterséges langyos vízzel táplált *strandfürdővel*, jobbra pedig a *tüzérségi laktanyával* találkozunk.

A Baross Gábor-utcából a *Vay-útra* érünk (a villamosvasút is itt fordul be). E szépen parkirozott úton, az úgynevezett *Zsolcai-kapun* haladva, a város legjelentékenyebb gyárait és iparteleppeit hagyjuk magunk után, míg ahhoz a gömöri vasúti sorompóhoz érünk, amely nagyon sokszor percekre megbénítja a város lüktető forgalmát. E sorompónál jobbra fordulva érünk a *Gömöri-pályaudvarra*. A Vay-úton tovább jobbra van a *Rudolf-laktanyában* elhelyezett honvéd vegyesdandár-parancsnokság, előtte a *«Tizes-szobor»*-ral, valamint *a volt cs. és kir 65. gyalogezred emlékművével.*

Miskolci városrészlet

A Vay-út hatalmas kiterjedésű és a vásárok alkalmával óriási forgalmú *Búza-térbe* torkollik, ahol a nagy és modern *vásárcsarnok* épülete tűnik fel.

A Vay-úti Rudolf-laktanyával szemben ágazik ki a város egyik legszebb útvonala: a szép bérházakkal és középületekkel szegélyezett *Soltész Nagy Kálmán-utca.*

A Búza-téren elágazik a villamos. Balra a *Lichtenstein-utcába* kanyarodik és a város főutcájába, a *Széchenyi-utcába* ér. Ez a hosszú, forgalmas utca legjobban tükrözi vissza Miskolc eleven, pezsgő életét. Szép nagy épületei, fényes üzletei, valamint nagy forgalma nagyvárosi jelleget kölcsönöznek Miskolcnak. Itt vannak a város legnagyobb bérpalotái, itt van a *Grand-szálló, a főposta, a katolikus főgimnázium,* az ország legrégibb kőből épült színháza: a *Nemzeti Színház* a tűzoltó jelzőtoronnyal, mely épületnek az emeletén a *Nemzeti Kaszinó* helyiségei foglalnak helyet. A színházon túl található a *Menetjegyirodát* is magába foglaló *Borsod-Miskolci Hitelbank* új palotája és a *Pannonia-szálló,* szemben vele Miskolc egyik érdekessége, *a Sötét-kapu,* melynek egyik üzlethelyisége felett egy régi, 1756-ból származó osztrák főhercegi címer látható, — majd pedig a város tulajdonát képező *Korona-szálló.* *(Folytatjuk.)*

Hajós László

Dicséretes rendőri intézkedések

Varga Balázs, r. főtörzsőrmester, őrszemszolgálata közben észrevette, hogy egy üzlet előtt árukat raknak fel egy kézikocsira s mialatt a személyzet újabb árukért az üzletbe ment, egy már előzőleg ott ólálkodó egyén egy csomagot felkapott s azzal futásnak eredt; nyomban üldözőbe vette és elfogta a tolvajt; megfigyelő szolgálatának példaadó módon való teljesítéseért nyilvános dicséretben részesült. Varga egy ízben már dicséretet kapott, egyszer pedig dicsérő okirattal is ki lett tüntetve.

Ágoston Gábor, r. törzsőrmester, egy betörésről értesült s a helyszínre sietve, ott egy sapkát és egy nyakbavető kendőt talált, amit a megzavart betörő hagyott ott. Nyomozni kezdett s hosszas, kitartó puhatolás után sikerült is elfognia a tettest, aki betöréses lopás miatt már 8 esetben volt büntetve s aki ezt a betörést is beismerte. Ágoston nyilvános dicséretben részesült.

Gócz Gyárfás, r. főtörzsőrmester, hivatalos megbizatással a VIII. ker. kapitányság felé haladva, a Rákóczi-tér egyik félemeleti lakásából segélykiáltást hallott. Nyomban odasietett és egy fiatalembert, ki a házból menekülni akart, elfogott. Az illetőt bevezette a lakásba, ahol kiderült, hogy az illető egy többszörösen rovottmultú egyén, ki újabb bűncselekmény elkövetését kísérelte meg. Gócz Gyárfás példás és erélyesen végrehajtott intézkedéseért — ezúttal másodszor — nyilvános dicséretben részesült.

Molnár 3. András, r. főtörzsőrmester, őrszemszolgálatának átadása után az őrszobára igyekezve, észrevette, hogy valaki egy Kazár-utcai üzlet utcai ajtajára akasztott kabátot leszakít és elmenekül. Üldözőbe vette, mire a tolvaj a kabátot eldobva, igyekezett egérutat nyerni. Molnár ekkor felkérte az egyik bérgépkocsi vezetőjét, hogy legyen a segítségére. A gépkocsin folytatott hosszas hajsza után végre sikerült a tolvajt elfognia, kiről kiderült, hogy lopásért már hatszor volt büntetve. Megbilincselve a főkapitányságra kísérte. Molnár 3. András r. főtörzsőrmester ezúttal ötödször érdemelte ki a nyilvános dicséretet.

Mucsinyi András, r. főtörzsőrmester, a Keleti pályaudvar indulási oldalán teljesített szolgálata közben arról értesült, hogy egy női utas kézitáskáját, két csomagját és kabátját a váróteremben ismeretlen tettes ellopta. Mucsinyi erre a várótermet, majd az egész pályaudvart átkutatta s mivel a környéken sem akadt rá a tettesre, a közeli zálogházhoz sietett. Ott egy gyanus viselkedésű férfi várakozott a keresett tárgyakkal. Kiderült, hogy a tettest sikerült elfognia, aki különböző bűncselekmények miatt már kilenc esetben volt büntetve. Mucsinyi gyors, ügyes és eredményes intézkedésével érdemelte ki a nyilvános dicséretet.

A mosolygó biztos úr

Áramvonal.

Áramvonal a nagy divat — gépkocsiban, női hajviseletben s más egyebekben. Rendőrtiszviselők várták a Népszigeten egyik barátjukat, kinek igen jó állapotban lévő, de nagyon régi, *Singer*-gyártmányú gépkocsija van. Egymás után érkeztek a gépkocsik az öböl túlsó partjára. Végre a társaság egyik tagja megjegyezte:

— Ni, ott a Gyuszi kocsija!

— Az az áramvonalas? — kérdi valaki.

— Nem. Az a — *varrógépvonalas*...

B.

Művészet.

— Neve?

— Légycsapó János.

— Kora?

— Harminc.

— Foglalkozása?

— Életművész.

— Hogy értsem ezt?

— Három évvel ezelőtt elbocsájtottak s azóta keresetem nincs, mégis élek. Hát ez nem művészet? **Éva lánya.**

A gyüjtőfogházban.

— Őrmester úr, kérem, amióta kihirdették előttem a halálos ítéletet, nem tudok aludni. Nem tudok megnyugodni, mert folyton azon jár az eszem. Lenne szíves egy jó könyvet adni, amivel egy kissé el tudnám terelni a gondolataimat?

— Van itt egy könyv, igaz, hogy hiányzik egy pár oldal belőle, de jó vaskos munka, úgyis megértheti.

— Nagyszerű. És mi a címe?

— «Mit kell tennem, hogy hosszúéletű legyek?»

B.

Libaper.

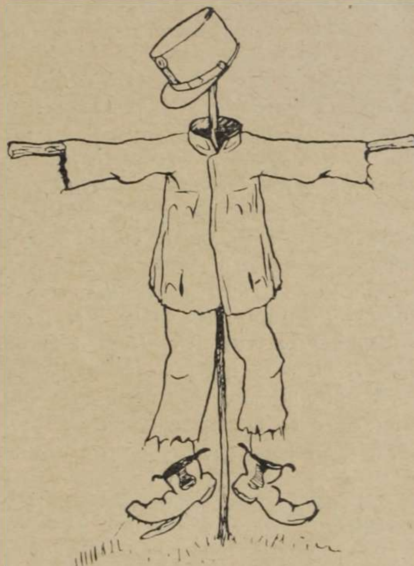
Örzse néni a libákat őrizte. Ott legeltek régi haragosának, Lidi néninek a libái is. Egyszer csak előtünt egy toprongyos alak, nehány libának kicsavarta a nyakát s elinalt velük. Örzse néni örült neki, hogy haragosát így elérte az Isten verése. Igen ám, de kisült, hogy amonnan egy se hiányzott, csak az Örzse néni libái tüntek el. Jajveszékelve rohant a rendőrségre:

— Megszakad a szívem, ellopták a libáimat a szemem láttára!

— Hát, ha látta, mért engedte?

— Jaj lelkem, hát hogyne engedtem volna, mikor azt hittem, hogy a Lidiét lopják... **Ágoston József** *r. főtörm.* (Budapest.)

A MULT KÖTELEZ

A nyugalmazott rendőrruha a magánéletben is hivatásszerűen helyezkedik el

Jó ajánlólevél.

— Sajnálom, — mondja az áruház igazgatója a felvételre jelentkező utazónak, — de nem alkalmazhatom.

— Miért, főnök úr?

— Ön büntetett előéletű. Súlyos testisértés miatt elítélték.

— Igazgató úr, kérem, ez az egyetlen ajánlólevelem.

— Hogyhogy?

— Azért vertem el a felperest, mert nem akart tőlem vásárolni.

— Az más! Rögtön elfoglalhatja az állást!

B.

Tévedés.

— Kétségtelen bizonyítékok vannak arra, hogy maga lopta el a kávéskanalakat. Mi alapon mondja hát, hogy tévedés történt? Tévedésből lopott?

— Igenis, bíró úr. Tévedtem, mert azt hittem, ezüstből vannak. Ha tudtam volna, hogy csak alpakka... **B.**

A drága tokány.

Mózsi bá' kis macskalovaival a baróti vásárra hajtott. Útközben megszólította egy atyafi:

— Adj' Isten! Nem vinne el Barótig? Ehejt viszek egy zsák leölt baromfit s ha pitymallatra nem érek oda, nem t'om eladni. Megköszönöm a szívességit s még egy jó berbécstokányt is fizetek.

— Hát, ha már így van, nincs másképp, — hagyta jóvá Mózsi bá' az ügyet, — üljön 'sza fel szaporán. — Megsuhogtatta az ostorát s csakhamar be is érkeztek a városba. A fogadóban beszélték meg a találkozót s a tyúkárus pontosan meg is jött, mihelyt végzett a piacon. A jó berbécstokány mellé egy liter bort is hozatott s Mózsi bá'nak olyan kedve kerekedett, hogy nem győzött hálálkodni a tyúkárusnak, akit a Teremtő-Úristen küldött az útjába, mert másképp bizony ő egy darab szalonnán kívül egyebet nem ehetett volna.

Annál nagyobb volt azonban a meglepetése, amikor otthon a felesége elmondta, hogy valami hóhérkötélre való gazember az éjjel levágta az összes tyúkjait, zsákba rakta s elmenekült, hiába loholtak utána, mert egy pokolbakívánt lókötő a szekerére vette s bevitte a városba.

Mózsi bá'-nak megkeseredett a szája íze. Szólni nem mert viharoskedvű élettpárjának, csak úgy magában gondolta végig:

—Hogy a toportyánféreg rágja le a húsát a rusnya fajzatjának. Még azt se értem meg idáig, hogy ilyen sokba kerüljön nekem a berbécstokány, amit 'jándékba kaptam...

Ágoston József *r. főtörm.* (Győr.)

Rendőrőrszemélyzeti HIREK

Átveszi a szolgálatot

az 1936-os számú őrszem az 1935-östől, hogy emez pihenhesse ki a szolgálati fáradalmakat, míg amaz átveszi az őrködés súlyát, gondját. És átveszi a szolgálatot az Újév is az Óévtől; az Idő nagy óráján, hol évek jelzik a másodperceket, a mutató ugrik egyet az 1935-ről az 1936-ra. Nem több az egész, mint egy őrszemváltás. Mindössze az következik belőle, hogy

egy éven át ezzel a számmal jelölik meg azokat a mozzanatokat, amelyek az emberiség bizonytalanságok hullámverésén vergődő hajóját az örömök, vagy keserűségek, a reménykedések, vagy csüggedések partjai felé sodorják. Vajjon mit hoz az Újév az emberiségnek? S vajjon mit hoz az emberiség nemzetnyi egységeinek? Ez a perc, a váltás időpontja: mindenesetre a bizakodások perce. Az örök reménykedésé, hogy az elkövetkező év jobb lesz, mint ami elmult. Talán apadnak a könnyek, talán nagyobb lesz a kenyér és kevesebb a gond. Talán ránk sugárzik az Igazság és kevesebb Ármány miatt kell könnyet hullatnunk. Ez a perc és ez a nap a bizakodásnak perce, napja. Mint az őrszem, aki még nem tudja, hogy a szolgálat átvétele után mi tárul föl előtte: könny-e, vagy mosoly? Boldog eszmélés-e egy jobb korra, vagy velőtrázó sikoly, melyben már ott leskelődik a halál? Ki tudná azt megmondani? Ki lát bele a jövőbe? S ha belelátnánk: jobb lenne-e, vagy rosszabb? El tudnók-e viselni a reánk váró szenvedéseket, ha a hideg számítás percnyi beteljesülésével tudnók, hogy azután újabb bajok és újabb szenvedések következnek? Győznők-e a lemondást, ha azt látnók, hogy a lemondások további keserű sorsa következik utánuk? Mivé lenne az emberi élet a reménykedés biztató ködfátyola nélkül? Ne engedjük elhatalmasodni a kínzó töprengéseket magunk fölött. Résen kell lennünk, ha bármi történik is. Helyt kell állnunk a legsúlyosabb megpróbáltatások közepette is, mert olyan gondot raktak vállainkra, amilyen csak a kiváasztottaknak jut: a közrend és közbiztonság önzetlen, áldozatos és utolsó csepp vérünkig kitartó védelmét. Hozzon bármit a jövő: mi csak egy célt láthatunk magunk előtt, mi csak egy úton menetelhetünk előre és mindig csak előre: azon, amely — Nagymagyarország felé vezet.

— **Felülvizsgálat.** Rendőrfőorvosi felülvizsgálaton *Szabó* 32. János és *Kátai* József r. főtörzsőrmesterek *mindennemű*, — *Fekete* András, *Nemes* József r. főtörzsőrmesterek, *Pallag* Péter r. törzsőrmester és *Magyar* 3. György rendőr *rendőri szolgálatra* mindenkorra alkalmatlanoknak minősültek. A rendőrfőparancsnok ehhez képest őket a tényleges szolgálatból kivonta és a tartalékosztály végelb. csoportjába áthelyezte.

— **A volt magyar csendőr.** Így olvastuk ezt egy tudósításban, mely arról számol be, hogy az EMKE 17 évi viszontagságos küzdelem után újra folytathatja erőszakosan megszakított működését Kolozsvárott. Az Emke: az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, mely az erdélyi magyarság szellemi megerősítése érdekében hatalmas vagyonnal rendelkezett s abból segélyezte a templomokat, iskolákat, óvodákat építtetett, népkönyvtárakat, olvasóköröket és szövetkezeteket alapított, pompás intézményeket tartott fenn, — e hosszú 17 év alatt elvesztette minden vagyonát, minden intézményét. A magyarpusztítás válogatott eszközeivel, amit hol kényszerkölcsönnek, hol földbirtokkisajátításnak, hol konverziónak, hol egyéb valaminek kereszteltek el, sikerült kihúzni az anyagi támpontot az EMKE alól. Most *Sándor* József elnök azzal a kéréssel fordult az erdélyi és romániai magyarsághoz, hogy jelentkezzék húszezer olyan alapító tag, aki öt év alatt kétezer lej befizetésére kötelezi magát. Az első, aki alapító tagnak jelentkezett, egy volt magyar csendőr, mint a híradás mondja, aki nemcsak magát, hanem unokáját is alapító tagnak jelentette be. Nem tudjuk, ki ez a volt magyar csendőr. A *volt* nyilvánvalóan csak a csendőri minőségére vonatkozik, mert hogy magyar maradt ízig-vérig, az kétségtelen. Jól esik tudnunk, hogy a magyar csendőrség hazafias szelleme még a nagyapává öregedett és idegen uralom alatt sinylődő öregcsontban is oly példaadó módon mutatkozik meg, hogy büszkén emelhet kalapot előtte minden magyar.

— **A gyermekszínészek működési engedélye.** A kultuszminisztérium rendeletileg arra kötelezte azokat a szülőket, akiknek tanköteles gyermekei hivatásszerűleg színészkednek, hogy iskolai hatóságoknak engedélyét kell megszerezniök. Ez engedély megszerzését a szülőknek írásbelileg kell kérniök a budapesti székesfővárosi kir. tanfelügyelőtől (II., Hunyadi János-út 1). A tanfelügyelő küldi a kérelmet az illetékes iskola igazgatójának. A tanfelügyelőhöz benyujtott kérvényben *a szülők vagy a gyám beleegyezése a gyermek színészi szerepléséhez feltétlenül szükséges.*

— **Halálozás.** *Erdélyi* 2. Imre r. törzsőrmester december 3-án meghalt. — *Kiss* Ignác r. főtörzsőrmester december 13-án meghalt. Az óbudai temetőben helyezték örök nyugovóra.

Bikfic, a rendőrkutya munkában
(Helyszini felvétel a kispesti rendőrkutyatelepen)

— **Álcserkészek visszaélései.** A cserkészmozgalom iránt megnyilvánuló általános rokonszenvet a Magyar Cserkészszövetség kötelékébe nem tartozó egyének oly módon igyekeznek a maguk javára kiaknázni, hogy cserkészformaruhában és hamisított cserkészigazolványok felhasználásával adományokat gyüjtenek, segélyt kérnek és viselkedésükkel a cserkészek általános megbecsülését nagy mértékben veszélyeztetik. Ennek megakadályozása végett a belügyminiszter elrendelte, hogy a cserkészettel összefüggő ügyekben az alárendelt hatóságokhoz forduló és magukat cserkésznek nevező egyéneket minden esetben igazoltatni kell és az igazolvány adatait fel kell jegyezni. A szabályszerűen kiállított cserkészigazolvány is csak akkor érvényes, ha annak első oldalán, alul, az ÉRVÉNYES feliratú két kocka valamelyikébe az arra az évre kiadott cserkészszövetségi bélyeg is be van ragasztva. A cserkészminőségben fellépő és érvényes igazolvánnyal nem bíró egyéneket kihágás miatt fel kell jelenteni, személyi adataikat pedig a Magyar Cserkészszövetséggel is közölni kell. (Budapest, V., Nagy Sándor-utca 6. sz.)

— **Megalakult Londonban az «Önkéntes Könnyű Halál Szövetsége».** Az Angol Orvosszövetség székházában megalakult az «Önkéntes Könnyű Halál Szövetsége» lord *Moynihan*, a világhírű orvostanár, az Angol Orvosszövetség elnökének vezetésével. Lord Moynihan elnöki megnyitójában kifejtette, hogy a szövetség célja oly törvény megalkotása, amely *megengedi, a gyógyíthatatlan és kínos betegségben szenvedők fájdalommentesen való kivégzését a beteg és hozzátartozói kívánságára.* A mai orvostudomány már teljes biztonsággal megállapíthatja a feltétlenül gyógyíthatatlan eseteket és az ilyen szenvedőket kínjaiktól megszabadítani az emberiség kötelessége. Dr. *Millard*, az orvosszövetség főtitkára felolvasta a jogi szakértők által készített törvényjavaslatot. A betegnek két tanu által láttamozott hivatalos beadványban kell kérnie, hogy szabadítsák meg kínjaitól. A kérvényhez két orvosi bizonyítványt kell mellékelni, amely szerint a kérvényező gyógyíthatatlan, halálos és rendkívül kínos betegségben szenved. Az adatokat a *«könnyű halál döntőbírája»* ellenőrzi, a kivégzést megengedő határozat ellen a legközelebbi hozzátartozók hét napon belül fellebbezhetnek. A jogerős határozat alapján a «könnyű halált» az egészségügyi minisztérium részéről kinevezett *„irgalomorvos"* hajtja végre. Lord *Listowel* pártoló beszédében a legnagyobb erkölcsi kötelességnek az irgalmat minősítette, amit nem szabad megtagadni a haldoklótól. Dr. *Hawthorne* orvos a javaslatot ellenezve kérdezte az elnököt, hajlandó volna-e szenvedő hozzátartozójának halált hozó befecskendezést adni?

Lord *Moynihan:* Ha a szenvedő az volna, akit a legjobban szeretek a világon, *a legnagyobb készséggel tenném meg.* A javaslat a legirgalmasabb intézkedés lesz, amelyet az angol parlament valaha megszavazott.

Az ülés ezután határozatilag *kegyetlennek minősítette a mostani jogállapotot*, amely emberölésnek tekinti a gyógyíthatatlan szenvedések megrövidítését és az emberiség nevében a javaslat elfogadását követelte.

A polgári közönség megbecsülése

(Levél a szerkesztőhöz.)

A polgári közönség nagyra értékeli a rendőrséget és annak európai viszonylatban is elsőrangú munkáját, hiszen a saját személyi és vagyonbiztonságát, létérdekeit, életét, néha egyéb körülményeit köszönheti a mindig éberen őrködő rendőrnek s azon át az egész rendőrségnek. Ennek az értékelésnek, tiszteletnek és megbecsülésnek az a szokásos kifejezésrejuttatása, hogy a polgári egyének nagy része kalapot emelve köszönti az őrszemet.

Ha mégis némi kifogásolni való akad s ezt itt leírom: ne vegyék rossznéven a kedves rendőr-olvasók.

Azt tapasztaltam ugyanis, hogy egyikmásik rendőr nem tanusít kellő megértést és tiszteletet az őt és rajta keresztül az államhatalmat megtisztelő polgári egyénekkel szemben. Ezt a fentebb említett köszöntést nem úgy fogadják egyesek, mint joggal elvárható volna. Tisztelgés helyett csak éppen megbiccenti a fejét, vagy szétvetett lábain mit se változtatva, alig mellmagasságig érő kézlegyintéssel viszonozza a köszönést.

A rendőr köszönése: a tisztelgés.

Ha őt megbecsülik azzal, hogy tisztelettudóan köszönnek neki, hanyag és semmibevevést mutató kézlegyintéssel ne rontsa le azt a jó véleményt, amit iránta a közönség táplál. A köszönés viszonzásában ne tegyen társadalmi megkülönböztetést ember és ember között az a rendőr, aki valamennyiünknek az őre.

Személy szerint talán kevés köze van Kis Jánosnak Nagy Péterhez. De ha Kis János tisztelettudó köszönéssel juttatja kifejezésre nagyrabecsülését az iránt a testület iránt, amelyet az adott esetben éppen Nagy Péter képvisel, akkor viszonozza azt Nagy Péter illő fegyelmezettséggel, amely őt — éppen, mint a világhírű testület tagját — feltétlenül kötelezi.

Kiváló tisztelettel:

Cser Kálmán (Szombathely).

Gondolatok

A várakozás türelmetlensége az intelligencia fokozatával nő az elviselhetetlenségig. Az alsóbbrendű lélek — a dolog természetével járónak érzi, illetve: nem is érzékeli.

Az okos — ha arra kerül szükség — az okosságát is okosan el tudja titkolni.

Szellemes az, aki a világgal el tudja hitetni magáról, hogy ő szellemes.

Az életnek, idő és tartam szempontjából, csak egy hibája van, — hogy a föld már 24 óra alatt megfordul a tengelye körül.

Ha a nő kezd kegyetlen lenni hozzád, nem mindig következik, hogy már nem szeret. Ellenben bizonyos, hogy van már más valakije, nálad alkalmasabb, — akinek útjában állasz.

Dr. Kolozs Gyula

Magyarok magyar nevei

Budapesten:

Gyurcsik Sándor r. törzsőrm. **Gyarmati.**
Hart József r. törzsőrm. **Hartai.**
Hoffmann Mátyás r. törzsőrm. **Haraszti.**
Krémer Pál r. törzsőrm. **Karádi.**
Korecz András r. főtörzsőrm. **Kurucz.**
Kosztya János r. főtörzsőrm. **Kárpátvölgyi.**
Meló János id. min. rendőr **Drégelyvári.**
Pintye József rendőr **Császlói.**
Spitczer István r. törzsőrm. **Sófalvi 2.**
Romsics Károly r. törzsőrm. **Bátyai.**
Varsányi (Viluth) János id. min. rendőr **Várkonyi.**
Braun János r. törzsőrm. **Békefi.**
Berkovics Mihály r. törzsőrm. **Bánki.**
Brunisch Antal r. törzsőrm. **Bajóti.**
Cziczinger 2. János r. törzsőrm. **Csaba.**
Beljánszki Ágoston r. főtörzsőrm. **Balázsfalvi.**

Vidéken:

Vavrek János III. o. fhttes **Vásárhelyi** (Sátoraljaujhely).
Vaszily Mihály r. ftőrm., **Várhegyi** (Sátoraljaújhely).
Vizslovszki Jenő i. m. rendőr, **Verőczei** (Miskolc).
Wildman György i. m. rendőr, **Villányi** (Kecskemét).
Verdon János p. i. rendőr, **Sárosi** (Budafok).
Zillich János I. o. fhttes, **Homoki** (Szeged).
Zsatka János r. ftőrm., **Pozsonyi** (Kiskúnfélegyháza).
Zsikla Balázs r. ftőrm., **Zentai** (Nagykőrös). *(Folytatjuk.)*

SPORT

Rovatvezető: **Lélek József**

A M. E. Sz. távozó elnökének ünneplése

A Magyar Evezős Szövetség november havában tartotta meg dr. Perger Ferenc örökös tiszteletbeli elnökének tiszteletére rendezett arcképleleplezési vacsoráját az Országos Nemzeti Kaszinó sárga termében.

A szövetségnek RAC-ot is közelről érintő meleg ünnepségén a közéleti nagyságok közül dr. Béldy Alajos, dr. Karay-Krakker Kálmán, dr. Kelemen Kornél, Mészáros Ferenc, Perczel György, dr. Procopius Béla, dr. Rakovszky István, Sacelláry György, vitéz Tárcay Felicides Román voltak jelen, az egyes Egyesületek és a Szövetségek képviseletében. A Rendőrtiszti Atlétikai Clubot dr. Levitzky Károly, a M. E. Sz. társigazgatója és dr. Lacffy Richárd képviselte.

Perczel György dr. a M. E. Sz. és a megjelentek nevében üdvözli az ünnepeltet. Az itt megjelentek nagy száma tanuskodik dr. Perger Ferenc iránt érzett szeretetről és hálájáról. Ha méltatni akarja munkásságát, úgy vissza kell mennie 50 esztendővel, mert dr. Perger tette le a magyar evezős-sport alapkövét. Munkássága párhuzamos a magyar evezősélet fejlődésével. Először 1892-ben a bécsi regattán szerepelt, hol társaival két négyes és két nyolcas számból 3 győzelmet és 1 helyezést értek el. Mint vezérevezőse a csapatnak, először lobogtatta meg külföldön a magyar evezős lobogót és 40 év mulva ugyancsak ő veszi át a Nemzetek Nagydíját a belgrádi Európa-bajnokságon. Hogy ezt a díjat éppen a magyarok nyerték, ez neki köszönhető, — ez 40 évi munkásságának igazi gyümölcse.

Abban az időben a kezdet kezdetén, nemcsak testet-lelket, hanem nagy anyagi áldozatot is követelt az evezés. A versenyzők viselték a versenyhajó, az utazás és tréning költségeit. Ha győzött, a dicsőséget nem élvezhette, mert kénytelen volt, — hogy a maradi felfogást, a gúnyt elkerülje — álnév alatt indulni.

Egy járásbírósági tárgyaláson megtörtént, hogy a vezető bíró azzal fogadta, «remélem nem azonos azzal a kóklerral, aki akármilyen vizi-versenyen rendes ruha nélkül, derékig mezitláb mutogatja magát.» Ez volt a mult.

10 éven át volt ennek a sportkörökben úgynevezett «Arany-négyes»-nek vezérevezőse s dacára a kevés versenynek, 25 első díjat nyert. Egyesületének, majd a M. E. Sz.-nek elnöke. Résztvett a M. E. Sz. megalakításában és azt 13 évig lankadatlan szorgalommal, energiával és sikerrel vezette. Idejekorán felismerte, hogy az evezőssport akkor lesz csak nagy, ha külföldiekkel versenyzünk. E felfogását a Henley és a többi nagy angol regatták igazolták. Ő proponálta a 3 városközi-mérkőzést, mely ma már világesemény s az itteni győzelem az Európa-bajnokságot, illetve a kontinens legjobb 8-as címét jelenti.

A többszörös magyar dicsőség nemcsak a fiatalok munkáján, hanem évtizedes munkásságon mulik. Fáradhatatlanul járta a külföldet s a magyar névnek s evezősöknek hírnevet, barátokat szerzett.

Ezért örökítette meg a M. E. Sz. dr. Perger Ferenc arcképét tanácsterme részére, mert e kiváló sportférfiú szellemében és eszményképében szeretné a magyar evezős ifjúságot tovább nevelni.

Dr. Perger Ferenc meghatva köszönte meg az ünnepeltetést. Megemlékezik az őt támogató bajtársairól, akik nélkül munkája eredménytelen lett volna. Együtt szervezték meg a vidéket, előkészitették a jövőt s ezek a névtelen munkatársak tették lehetővé, hogy az evezős-sport oly eredményeket érjen el, amilyeneket az utóbbi 30 év alatt egyetlen más sportág sem tud felmutatni.

Nagy megfontolás után vált meg a M. E. Sz. elnöki székétől, de mindennek eljön az ideje. Nyugodtan vonul vissza, mert utódja, dr. Perczel György folytatni fogja azt az utat, amely a célhoz vezet.

Kéri a magyar evezős társadalmat, hogy tegyen félre minden féltékenységet és ártalmas politikát, hogy 1936-ban a grünaui világbajnokságon az eltiport magyar nemzet zászlaja hirdethesse a »Győzelem« fenséges szavát. **dobozy**

A Detektiv Atlétikai Club tízéves munkája

Cikksorozat, (2. folyt.) Írja: Szentgáli Gusztáv ügyvezető elnök.

Amikor az egyesület működését megkezdte, a tisztikar így alakult meg: elnök: *Nemes* Sándor, ü. v. elnök: *dr. Szathmáry* Róbert, főtitkár: *Gruber* Ernő, titkárok: *Bödő* Károly és *Kádár* Ferenc. Ez a tisztikar — kiegészítve az alapszabályokban előírt számú jegyzővel, ellenőrrel, választmánnyal, számvizsgálóbizottsággal stb. — nagy akarással és megfelelő hozzáértéssel fogott az új egyesületeknél úgyszólván korlátlanul adódó adminisztrációs és szervezési munkálatok elvégzéséhez.

Az egyesület működési irányát mingyárt a kezdetnél a lehetőségek és adottságoknak megfelelően állapítja meg. Nem törekszik lehetetlenségekre s dimenzióit korlátok közé szorítja. Abból az alapelvből indul ki, hogy a detektívtestület tagjai, már a hivatali állásukhoz megkivánt legalsóbb életkor — huszonnégy év — következtében is — de nagyobb része ezen is jóval túl van — versenyeredmények elérésére a legtöbb sportágban képtelenek lesznek. Miért is azokat a szakosztályokat hívja életre, amelyekben esetleg a kort a sportág természete némileg megtűri, másrészt pedig a hivatali kötelességek teljesítése közben elernyedt fizikumot, idegeket és szellemet felüdíti és ismét szolgálatképessé varázsolja. Miáltal mintegy a szolgálat érdekében állónak kvalifikálja magát. De azok részére, akik akár mert a sportoláson kívül kulturális téren is tevékenykedni akarnak, akár pedig, mert koruknál, vagy egyéb okoknál fogva sportot nem űzhetnek, megalakítja a megkívánt szakosztályokat. Ehhez mérten az egyesület a következő szakosztályokkal indul útjára: football, tennisz, birkózó, box, motor, zene, dalárda és sakk. Hogy az egyesület és az egyes szakosztályok élete a továbbiak folyamán miként alakult, az következő cikkeink anyaga lesz.

(Folytatjuk)

Egyesületi- és sporthirek

A Magyar Vívó Szövetség december 15-én rendezte meg a Műegyetemen az idei „Földváry Emlékversenyt", amelyen 13 csapat indult.

Az előmérkőzés első fordulóját kieséses rendszer szerint bonyolították le. Tíz csapat vívott és három csapat volt erővesztő. A versenyen a RAC és a DAC is résztvett, sajnos, ezuttal kevés szerencsével. A RAC dr. Dakó, Szidanits és Mészáros Sándor összeállítású csapata első mérkőzését erős küzdelem után 5:4 arányban egy tussal veszítette el az MTK-val szemben, míg a DAC Hankó-Pálinkás-Hollerbach együttese a sorsolás szeszélye folytán már az előmérkőzésben a HTVK győztes csapatával került össze, kitől szép küzdelem után 5:3 arányú vereséget szenvedve a rendőrtiszti csapattal együtt a további mérkőzéstől elesett.

A döntő küzdelmet a HTVK igen küzdelmes, de egyben nagyon jó vívással nyerte. A 2. helyezést elért műegyetemiek kitűnő szereplése általános feltűnést keltett.

*

Az osztrák vívószövetség Bécs város vívóbajnokságait ez évben folyó hó 14—15-én rendezte meg a bécsi „Konzerthaus"-ban. E versenyre a magyar vívószövetség a DAC két kiváló versenyzőjét, Varga Ilonát és dr. Müllerné Elek Margitot nevezte be. A döntő 15-én, vasárnap délután zajlott le a bécsi közönség nagy érdeklődése mellett, zsúfolt teremben. A nagy érdeklődés érthető, mert míg dacára az osztrák vívósport legutóbbi években mutatott nagy fejlődésének, a magyarok részvétele esetén a férfifegyvernemekben a győzelmi kilátás Ausztria részére igen csekély, addig a női törvívásban, nem is szólva a világbajnoki címet viselő Preiss Ellenről, a hölgygárda egynéhány tagja oly határozott tudást mutat, hogy e fegyvernemben a siker reményével vélik felvenni a küzdelmet a magyarokkal szemben.

A verseny népes mezőnnyel indult, s a 9-es döntőbe — mint azt vártuk is — mind a két magyar versenyző bekerült. A döntőküzdelmekben dr. Müllerné kezdeti indiszpozicióval küzdött. Ennek elmultával, bár minden asszóját 5:1, vagy 5:2-re nyerte, mégis kezdeti veszteségei már nem voltak behozhatók s így a 4. hellyel kellett megelégednie.

Ezzel szemben Varga Ilus minden asszóját vitán felüli biztossággal nyerte. Az osztrák favoritokkal, Grasserrel és Wenisch-el vívott asszói, amelyeket a közönség lélegzetfojtva figyelt, azt mutatták, hogy nehéz helyzetekben lelkiállapota előnyösen változik meg, amennyiben nem ideges kapkodásba esik, hanem erős támadásokat kezdeményez, amelyek az ellenfél összeroppanását idézik elő. Így verretlenül nyerte a bajnokságot s ezzel Bécs polgármesterének díját, egy nagyon szép ezüstsereget.

*

A Detektív Nyugdíjpótló Egyesület és a DAC karöltve 1936. évi február hó 2-án rendezik meg a hagyományos Detektív bált, a «Pannónia» összes termeiben.

Felhívjuk olvasóink figyelmét erre a mult években is kitűnően sikerült estélyre. Meghívók a DAC hivatalos helyiségében, főkapitányság, II. 305. igényelhetők, akár az ajtóra felszerelt postaszekrény utján írásban, akár pedig személyesen az igénylő nevének, foglalkozásának és lakcímének feltüntetésével. Távbeszélőn pedig a bál főrendezőjénél, Lenkey Márton háznagynál egész napon át. Telefon: 52-9-64.

*

December 14-én este a MÁV kolónián rendezték meg Magyarország súlyemelő bajnokságait. A szép verseny kiemelkedő száma a nehézsúly-csoport küzdelme volt, amelyet Soós Antal János (MAC) a budapesti karhatalmi zászlóalj rendőre óriási fölénnyel, az országos bajnokságot szakításban és lökésben 5—5 kg-mal megjavítva, 330 kg összteljesítménnyel nyert meg.

A hatalmas izomzatú Soós rendőrnek a versenyre szép számban felvonult bajtársai „drukkoltak" és talán nem kis részük van abban, hogy Soós hangos biztatásukra újból rekordot javított.

E győzelme után Soós A. János rendőr, mint legjobb magyar súlyemelő, Magyarország olympiai kiküldöttje lesz és ha tréningjeit szorgalmasan folytatja és kondicióját fenntartani képes, úgy a nagy világversenyen is dicsőséget hozhat hazájának, klubjának és testületének.

Soós egyébként mint súlydobó-atléta is kitűnően szerepel s a legjobb magyar súlydobók közt az 1935. évi eredmények után 13.39 m-es dobásával a 10. helyet foglalja el. Kár, hogy nagy tudása rendőrségi versenyek hiányában, testületközi vonatkozásban nem értékesíthető.

A szerkesztő postája

Kedves olvasóinknak kellemes, békés, megelégedett, boldog újévet kívánunk.

K. I. r. főtörm., Pécs. A kérdezett ügyben a 105.900/1921. VI. a. B. M. számú rendelet úgy intézkedik, hogy a megkülönböztető jelvény viselésére azok a rendőrök jogosultak, akik belépésük idején középiskolai érettségi bizonyítvánnyal rendelkeztek, vagy tartalékos, illetve szolgálatonkívüli viszonyú (esetleg nyugdíjas) katonatisztek voltak. Eszerint tehát nem az az irányadó, hogy a tisztiiskolát elvégezte, hanem az, hogy valóban meg is kapta-e a tart. tiszti kinevezését.

„Terhelt". Lapunk hasábjain nem foglalkozhatunk a levelében említett üggyel. Először azért nem, mert az egyszerű és jelentéktelen kihágási eset, ami olvasóinkat nem érdekli, másrészt pedig azért sem, mert az ügyet mindhárom fokon elbírálták, a benne hozott ítélet jogerős, tehát sem az eljárás alakszerűségeit, sem pedig az érdemi határozatot bírálat tárgyává nem tehetjük. Jövőben kérjük hozzánk intézendő leveleiben teljes címét közölni.

MAGYAR RENDŐR
a magyar királyi rendőrség szaklapja
Felelős szerkesztő: VÉCSEY LEÓ.
Felelős kiadó: FROMMER JÓZSEF igazgató.
Kiadótulajdonos: A Magy. Kir. Rendőrségi Detektivek Országos Nyugdíjpótló és Segélyző Egyesülete.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-út 23. III. em. Telefon: Automata 241-48
Felelős szerkesztő kéziratügyekben pénteken d. u. 3-tól 4-ig fogad.
Előfizetési ár: Egész évre 20 pengő
Hungária Hirlapnyomda R. T. Budapest, V., Vilmos császár-út 34. Felelős: Schmidek Géza.

REJTVÉNYEK

224. szám. Megfejtési határidő: 1936. évi január hó 10.

VIZSZINTES SOROK:

1. Nyíl irányában: Petőfi írja «Arany Lacinak»
11. A vágószerszámom.
12. Trójai híres mén.
13. Kicsinyítő képző.
14. Latin köszöntés.
15. Eklézsia rövidítése.
16. Igekötő.
17. Mátka.
19. Az üzletben minden áru . . .
21. Legnemesebb folyadék.
22. Felesleges testrész.
24. Villanykörte.
25. Férfi becenév.
26. Ebben a pillanatban.
28. Védekezik ellentéte.
30. Nem tiszta víz jelzője.
31. Elrejt.
34. Dunántúli folyó.
37. Tegnap utánit.
38. Női becenév.
40. Keret.
42. Földműves szerszám.
43. Autómárka.
45. Helyrag.
46. Névmás.
47. Leány becenév.
48. Ilona becézve.
50. Kettős mássalhangzó.
51. A zöld is az.
52. Taposá.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Zár.
2. Óhajtom.
3. Mássalhangzó fonetikusan.
4. Ismert szó a régi temetési beszédből.
5. Sivatag hajója.
6. Magasratartá.
7. Fazék takarója névelővel.
8. Lakbért fizet.
9. Azonos betük.
10. Egymásutáni betük.
16. Kétéltű állat.
18. Régi űrmérték (ék pót.).
20. Vonót dörzsölik hozzá, névelővel.
21. Fémtisztító-márka.
23. Ezt a bort isszák Tokajon.
25. Borjú . . . Ferencvárosban.
27. E nélkül nincs egylet.
28. Lakoma.
29. Népdal kezdete a nyíl irányában.
32. . . . hegyi leadó.
33. Német névelő.
35. Baba.
36. A test része.
38. Fiatal ökör mutatónévmással.
39. Balatoni fürdőhely.
41. Egyik szülő többesszámban.
43. Szem része, v. Egyiptomi isten (fonetikusan).
44. Lealacsonyít, megvet.
47. Cigány névelő.
49. Jaj, nem jut eszembe a neve.
51. Tiltószó.
53. Fém (ék. pót.).

Megfejtésül beküldendő: Vízszintes sorok: 1, 11, 19, 30, 52. Függőleges sorok: 2, 20, 23, 29, 36.

Hettfleisch Erzsébet, Budapest

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	D	↓
11						■	12				■	J
13		■	14			■	15			■	16	
17		18	■	19		20			■	21		
22			23	■	24			■	25			
■	26			27	■		■	28				
29	■	■	30							■	■	
31	32	33			■		■	34		35	36	■
37				■	38		39	■	40			41
42			■	43				44	■	45		
46		■	47			■	48		49	■	50	
É	■	51				■	52			53		
→	R											

Szó- és betűrejtvények

Megfejtése egy-egy pontot eredményez.

századós kopasz Fertő

Pallaghy Mihály, Miskolc

nevet
Á **y**

Pallaghy Mihály, Miskolc

BÁJ
&—N

Járai Elemérné, Budapest

Rejtvényjutalmak

A 222. számú rejtvény megfejtői közül az alábbiak kaptak jutalmat:

1. Egy doboz **BEAU PARIS** púder. Fenti cikk a legkényesebb arcbőrre is kiválóan alkalmas. Adja: **Fehér István illatszertára, Király-u. 25. Tel.: 34-7-73.**
Kapta: Szikszay Piroska, (43) Dagály-utca 13.

2. Egy családi és egy kis doboz
KALIMENT
gyógycukorka. A légutak fertőtlenítésére csak **KALIMENT** gyógycukorkát használjon.
Kapta: Válóczi Ferenc, (9) Ujpest, Irányi D.-u. 3. V.

3. Utalvány egy darab Eternit tálalóra és két darab edény-alátétre
Steiner Viktorhoz
Nagydiófa-utca 17. sz. Konyhabútort védő lemezek valódi fényezett **ETERNIT** palából.
Kapta: Cseke Gyuláné, (15) gr. Tisza István-utca 8.

4. Utalvány egy pasztell-fotografiára
Diskay és Társa
műtermébe, Rákóczi-út 18. Telefon: 34—8—81. Művészi fényképészet és fotoriportvállalat. Lifthasználat díjtalan.
Kapta: Galambos Sándor, (17) Ujpest, Nyár-utca 26.

5. **Egy tubus Baby-krém, egy üveg Shell Tox, egy üveg Brillantinolaj.** Adja:
Shell Mineraloil Co. Ltd
fehérolajosztálya, József-tér 5—6. Telefon: 838—61.
Kapta: Balogh Imréné, (28) Ujlakirakpart 44. II. 4.

6. Egy doboz
Ovomaltine
amely táplál és erősít. (Házhoz szállítva.)
Kapta: Bán István, (37) Ujpest, Madách utca 10.

7. **Egy tubus Baby-krém, egy üveg Shell Tox, egy üveg Brillantinolaj.** Adja:
Shell Mineraloil Co. Ltd
fehérolajosztálya, József-tér 5—6. Telefon: 838—61.
Kapta: Mészáros Lajos, (31) Aulich-utca 159.

8. Utalvány a
TÜNDÉRUJJAK
magyar kézimunkaújság negyedévi előfizetésére. Szervita-tér 3. sz.
Kapta: Bellmann Margit, (39) Magdolna-utca 12.

9. Egy darab két pengő értékű utalvány
Liebner bácsi
játékboltjába, Szent István-tér 4.
Kapta: Szekeres József, (44) Ujpest, Virág-u. 19.

10. Tíz darab
Huszár penge
Éles, tartós és mégis olcsó. Magyar gyártmány, az világszerte ismert. Adja: a Vadász Tölténygyár.
Kapta: Varga 21. János, (15) Ujpest, Anonymus-u. 27.

11. Utalvány egy férfikalap tisztítására a
ROYAL kalapüzembe férfi és női
Wesselényi-utca 41.
Kapta: Varga László, (21) Rákospalota, Pozsony-u. 25.

12. Utalvány egy doboz csokoládédesszertre a
„Cadeau“
Csokoládégyár Rt.-hoz, VI., Izabella-utca 88.
Kapta: Nagy 5. Mihály, (10) Ujpest, Dobó utca 11.

13. Utalvány egy párizsi rendszerű arcápolásra, vagy más szakszerű kezelésre a
Greco
kozmetikai intézetbe, IV., Szervita-tér 8. I. 15. Telefon: 82-3-24.
Kapta: Mátrai Ferencné (22) Dagály-utca 20. III. 1.

A 223. számú keresztrejtvény megfejtése. Vízszintes sorok: 1. Dohnányi Ernő zeneművészeti főiskolának főigazgatója. 19. Óramű. 20. Eleme. 30. Arany műve. 43. Félsz. **Függőleges sorok:** 2. Operák. 9. Ő remeg. 17. Hubay Jenő. 32. Ázalék. 35. Vasráf.

A szórejtvény megfejtése: Kelenföld.

Rejtvényposta

K F. Kelenvölgy (6). A papír két oldalára írt rejtvényét nem használhatjuk. Különben is hiányzik a szövegnélküli rajz és a megfejtések külön kézirata. Megsemmisítettük.

T. O. I. dr. Mátyásföld (27). Fenti üzenetünk Önnek is szól. A vonalozás nélküli rajzot egyáltalán nem használhatjuk.

TUDNIVALÓK

A megfejtéseket a **Magyar Rendőr** szerkesztőségébe (VI., Andrássy-út 23, III. em.) olvasható aláírással és pontos címmel kérjük beküldeni. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: **Rejtvény.** Kérjük a megfejtőinket hogy a jutalma[illegible] névsorában a nevük után [illegible] mindenkor írják fel lev[illegible] sarkába. (Nem a bori[illegible].) A rejtvény-szelvény minden megfejtéshez mellékelendő. Enélkül a megfejtést nem fogadhatjuk el. A jutalomosztás igazságos pontozás alapján történik, tehát a versenybe bármikor be lehet lépni. A budapestiek 3—4 es, 17—18-án, 9—2-ig és 3-tól [illegible] át a jutalmakat.

REJTVÉNY-SZEL[illegible]
224.
MELLÉKE[illegible]